ԺԳ. ՏԱՐԻ 3744 (Ն. Տ.) 19 ՕԳՈՍՏՈՍ 1896 7 ՕԳՈՍՏՈՍ 1896 9 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1314 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	կանխիկ վճար	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ տպագրուած օրինակ · Տարեկան Օսմ. Ոսկի			2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան տպագրական մելաններով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԽՆԴՐԱՆՔԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Տիարպէքիրէն թղթակցութիւն մը, որ հրատարակուեցաւ Արեւելքի երեկուան թուով, դպրոցներուն նիւթապէս կարօտ վիճակի մէջ ըլլալը յայտնելով, կրկնութիւն մը կը բերէ այն առաջարկին որ քանիցս լսուեցաւ արդէն ուրիշ գաւառներէ. այն է՝ Միացեալ ընկերութեան յանձնել դպրոցներուն խնամատարութիւնը։ Խնդրանքը արդար է, բայց դարմանն անգործադրելի։ Արդար, որովհետեւ տարակոյս տակ չի կրնար ձգուիլ Տիարպէքիրցի ծնողքներուն նիւթական անկեալ վիճակը և կրթական գործին նպաստելու անկարողութիւնը. տղաքները մինչեւ իսկ զուրկ կը գտնուին դասագիրքէ ու դպրոցական պիտոյքէ. գրքերու հայթայթման յանձնաժողովն անշուշտ նկատողութեան պիտի առնէ այս կէտը, թէեւ կը կարծենք որ արդէն իսկ ղրկուած են 839 կտոր նոր դասագիրք (1310½ ղրշ. արժողութեամբ) և 23 կտոր գործածուած (68 ղրշ. արժողութեամբ), ինչպէս երեւցաւ գրենական նպաստներու համարատուութեանը մէջ. Ասոնք ուշ կամ կանուխ պիտի հասնին. սակայն կը բաւե՞ն Տիարպէքիրի դպրոցները բաղձացուած վիճակին մէջ դնելու, երբ դրամը կը պակսի՝ վճարելու համար ուսուցիչներուն թոշակը և ուրիշ ծախքեր։

Այս գիտակցութեամբ է որ մեր թղթակիցը դիմում կ՚ընէ Ազգ. Պատրիարքարանին և Ուսումնական Խորհուրդին՝ Միացեալ ընկերութեան օժանդակութիւնն հայցելով։ Հարցուցէ՛ք սակայն անգամ մը թէ ինչ վիճակի մէջ կը գտնուի այդ վաղեմի հաստատութիւնը, իր ստանձնած վարժարաններուն ծախքերն իսկ կանոնաւորապէս հոգալու նիւթական կարողութիւն ունի՞ որ նոր յանձնառութեանց մէջ մտնէ. բարեյօժարութիւնը չէ որ կը պակսի իր քով, այլ դրամը. ո՛չ կանոնաւոր բաժանորդագրութիւն, ո՛չ հաստատ արդիւնաւոր աղբիւրներ. մնացեալ, լքուած գրեթէ, անցեալ գործունէութեան մը փառքը միայն պահելով ու սպասելով որ կրթասէրներ նորէն յիշեն զինքը ու նպաստեն։

Գոհացուցիչ է դարձեալ տեսնել որ, Միացեալը՝ իր բաղդին յանձնուած՝ կը յարատեւէ, թէեւ յամրընթաց, անսովոր ջիգեր ընելով պահելու համար դպրոցները զորս հիմնած է կամ մատակարարութիւնն ստանձնած է իր բարգաւաճ օրերուն մէջ։

Լաւ էր որ միանգամ ընդ միշտ չշօշափէինք այս խնդիրը, թէեւ սրտամաշ, որպէսզի այն գաւառային միջավայրերը որոնք իրենց ազգային դպրոցին վերաբացման կամ բարեկարգ վիճակի մը վերածուելուն կը կարօտին, սին յոյսերով չօրօրուին՝ թէ Միացեալը կրնայ հոգալ զիրենք։ Այդ ակնկալութիւններ այն ատեն միայն պիտի պըսակուին, երբ Պոլսոյ ազգայինները հետաքրքրուելով, կարեկցելով ընկերութեան վիճակին, ինքնաբերաբար ուզեն ձեռք կարկառել անոր։ Գաւառային աղքատ դպրոցներու հրապարակային դիմումները սա օգուտը միայն կրնան ունենալ, որ թերեւս արթնցնեն այդ հետաքրքրութեան ու կարեկցութեան զգացումն այստեղ։

ՊԶՏԻԿ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Մէկը որ հետաքրքիր է Հիւանդանոցին ի նպաստ հրապարակ հանուած սիկառի թուղթին սպառման, երկտող մը ուղղած է մեզ՝ որով սա աննշան իրողութեան վրայ հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ։ Այդ թուղթը գործածելէ ետք կամ առաջ, վրայի ծածկոյթը պատռել նետել, որովհետեւ հրեայ տղաքներ, իրենց ազգակից թղթավաճառներու կողմէ վարձուած, յատկապէս կը շրջին փողոցները ու բանուկ կեդրոններ, և այդ ծածկոյթները կը հաւաքեն որոնց մէջ կեղծ ու ստորին տեսակէ սիկառի թուղթ անցնելով, նորէն ի վաճառ կը հանուի իբրեւ «սեփական Հայոց Հիւանդանոցին»։

Առաջին անգամը չէ որ այս խաբէութիւնը մատնանիշ կ՚ըլլայ. բայց կ՚երեւայ թէ մերինները կարեւորութիւն չեն տուած անոր, որովհետեւ չարագործումը կը շարունակուի, և անշուշտ շահաբեր կերպով. ուրեմն եթէ պզտիկ ուշադրութիւն մը դարձունէինք այս անկարեւոր կէտին, ձեռքի շարժումին որով փողոց կը նետենք ծածկոյթը փոխանակ պատռելու, վաճառման հասոյթը զգալապէս պիտի աւելնար։ Յուլիս ամսուան մէջ միայն 5362 ղրշ. գանձուած է այդ հաշուէն, գլխաւորաբար առաջին տեսակի, որուն սպառումը կը գերազանցէ միւսները մինչեւ 2300 ղրշ.ի հասնելով, մինչ վերջին տեսակը (հինգերորդը) արտադրած է... 8 ղրշ։ Ընդհանուր գումարին մէջ առաւելութիւն մը կայ, որ առաջ կուգայ առաջին տեսակի թուղթին խնամուելէն ու ազնուացումէն. կարելի չէ՞ բան մը խորհիլ վերջին տեսակին համար ալ։ Այս տեսակ գործառնութիւններու մէջ վաճառականի և խանութպանի տեսակէտով խորհելու է, և ոչ թէ հանրութեան մարդասիրական զգացումներուն վստահելով՝ անփոյթ գտնուիլ։ Սպիտակ ծածկոյթով թուղթի մը շրջաբերութեան հանուիլն ապացուց այս բանը։

Անցողաբար այս կէտն յիշեցունելէ ետք, ուշադրութիւն կը հրաւիրենք կեղծերու շրջաբերութեան վրայ, ի վնաս Հիւանդանոցին, զոր կարելի է արգիլել մի միայն ուշադիր ըլլալով ծածկոյթները չի նետել առանց պատռելու, ինչ որ դժուար բան մը չէ։

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ

ՌՈՒՊԻՆՇԹԱՅՆ—ԴԱՇՆԱԿ—ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԻՒՆԸ ՄԵՐ ՄԷՋ

Բ.

Երաժշտութիւնը կարծուածէն աւելի լուրջ բան մ՚է. նա կը պահանջէ որ երաժիշտը նուագած ատեն իր ամբողջ մտածումը զարկած կտորին մէջ ընկղմէ անոր ոգին ըմբռնել ջանալու համար. և ո՛չ ապաքէն այդ երեւոյթները եթէ ոչ ամբողջովին գէթ երաժշտին ուշադրութեան մէկ մասը իրենց պիտի ծառայեցնէին։

Դաշնակը արագ զարնելը մեքենական բան մ՚է և շատ տաղանդ չի պահանջեր. հեղինակին մտքին թափանցելով անոր զգացումները արտայայտելուն մէջ կը կայանայ աղէկ նուագելը։

Բայց ասոնք ամէնքն ալ անօգուտ ջանքեր միայն պիտի ըլլային այն դաշնակահարին համար որ բէտալը չգիտնար գործածել։ Նկարիչ մը պատկեր մը շինած ատեն այն ինչ տեղը կարմիր գոյն մը կը դնէ ենթադրենք, յետոյ կ՚ուզէ անոր տեղ կապոյտ գոյն մը դնել. եթէ առանց նախկին կարմիրը ջնջելու քսէ վրան կապոյտ գոյնը, ըսէ՛ք, կ՚աղաչեմ. ունենա՞յ պիտի կապոյտ գոյնը, անշուշտ ո՛չ, այլ երկուքին իրարու հետ միաւորումը որուն վրայ ալ եթէ սեւ գոյն մը աւելցնէ, կ՚ունենայ կարծեմ շատ անհաճոյ գոյն մը. ինչ որ է նկարին գոյնին համար նոյնն է գրեթէ դաշնակին tonերուն կամ accordներուն համար։ Տարբեր tonերուն կամ accordներուն իրար խառնուելէն մի միայն աղտոտ ներդաշնակութիւն մը առաջ պիտի գայ. իսկ բէտալը այն նիւթը պիտի ըլլայ որ նախկին գոյնը կամ tone փայլկենապէս պիտի ջնջէր յաջորդ գոյնին կամ tonին պահել տալու համար իւր ճշդութիւնը, արժէքը։

Երաժշտութեան մէջ կան անանկ կըտորներ որոնք բէտալին միջոցաւ միայն պիտի հասկցուին թէ անոնք ի՛նչ նրբութիւններ, ի՛նչ խորութիւններ, ի՛նչ տաղանդ կը պարունակեն եղեր. իսկ առանց բէտալի ասոնք ցուրտ բաներ ըլլալով, զզեղ նեղելու և յոգնեցնելու պիտի ծառայէին։

Մեր մէջ հազիւ կարելի է գտնել, դասատուներն ալ մէջ դնելով, երեք հոգի որոնք ունենան բէտալի վրայ քիչ մը գաղափար։ Ուրիշ խօսքով, մեր մէջ հազիւ կարելի է երեք արուեստագէտ դաշնակահար գտնել։

Ուստի այն դասատուները որոնք իրենք ալ չեն ճանչնար բէտալը, գո՛նէ իրենց աշակերտներուն արգիլեն բէտալը կոխելու մոլի տենչը և մանաւանդ հասկցնեն անոնց թէ ֆօ—րթէ (F) բէտալ չի նշանակեր։

Լաւագոյն է բնաւ բէտալ չի գործածել քան գէշ գործածել պահանջներ։

* *

Զպահանջենք մինչեւ բէտալը։

Մեր դաշնակ սորվիլ ուզող օրիորդներուն գոնէ սորվեցնելու է միւզիքի արուեստական մասին պարզ թէեւ՝ այլ ամէնէն հիմնական մէկ կողմը. tempoն։ Բայց ծնողք աժան աժան դասատուներ կը փնտռեն կը գտնան։

—Հիմակու հիմակ ասանկ ըլլայ թէ՝ վերջը աղէկը կը բերենք կ՚ըսեն։

Առանց մտածելու թէ այն դասատուները որ շատ փոքր գումարներով դաս կու տան, կամ այն է որ բան մը չեն գիտեր որ սորվեցունեն կամ, ինչ որ շատ հաւանական է, սորվեցունելու կերպը չեն գիտեր և կամ մտքերնին կը դնեն գինին համեմատ վարուիլ՝ չը յոգնելով, թողլով որ աշակերտը ուզածին պէս լեցնէ գլխուն մէջ սխալ գաղափարներու կոյտ մը, իրեն յարմար թուած բուզխուռնով նուագէ։

Այդ օրիորդին ծնողքը օր մ՚ալ յանկարծ պիտի անդրադառնան թէ իրենց աղջիկը երեք տարուան մէջ բան մը չը սորվելէ զատ շատ բան ալ կորսնցուցեր է. այն ատեն իրար պիտի անցնին և վարպետ մը պիտի բերեն... սուղնոց վարպետ մը։ Այս անգամ նոր ուսուցիչը ծայրէն սկսիլ պիտի տայ եւ պիտի աշխատի՝ մասնաւորաբար վանել անոր մէջ ամրապնդուած սխալ սկզբունքները, բան մը որ մեծ ճիգ և դժուարութիւն պահանջելուն համար, դասատուն ձանձրացած՝ օգտուելով անոր մէջ քիչ շատ զարգացած agilitéէն—սխալ agilité մը—անմիջապէս Շոբէնին կամ Պեթհովէնին պիտի անցնի։

Ճիշդ ծնողքներու այս անխորհուրդ վըճիռներուն հետեւանքն է որով մեր աղջիկները այնքան յետադէմ տեղ մը կը գրաւեն երաժշտութեան պէս ազնուացուցիչ և կարեւոր արուեստի մը մէջ։ Այսպէս, հազիւ հարիւրին մէջ հինգ հոգի պիտի գտնես որ միւզիքի [illegible] վրայ ճշգրիտ գաղափար ունենան և մէկ՝ որ անոր արուեստագիտական ճիւղերէն մէկ քանիին վրայ ալ հմտութիւն ունենայ։ Այս բանին համար է որ օրիորդ մը տասը տասներկու տարի շարունակաբար դաս կ՚առնէ և հետզհետէ դասատուին աւելի շատ պէտք կ՚ունենայ։

Դաշնակին մեքենական մասը սորվելու համար աշակերտ մը կամ աշակերտուհի մը —— ——ին երկու տարիի պէտք ունի. ալ անկէ վերջը ինքնիրենը աշխատելով կրնայ առաջ երթալ։

Առանց կարեւոր արդիւնք մը առաջ բերելու մեծ գումարներ վատնելը, ցաւալի անպատեհութիւն մ՚է անշուշտ որ կը ծընի չափազանց խնայամոլութենէ կամ շըռայլութենէ։

Եւ այդ բան մը չգիտցող դաշնակահար օրիորդները արգահատելի վիճակի մը մէջ կը գտնուին անոր համար որ չեն գիտեր թէ չեն գիտեր։ Եւ երբ իրենց թերի կողմերէն մին իրենց մատնանիշ ըլլայ, կը զայրանան, կը կատղին։

Բայց կան մեր մէջ օրիորդներ որոնք լաւ executeurներ ըլլալէ զատ compositeur ալ կ՚ըլլային եթէ իրենց քիչ շատ տեղեկութիւն տրուէր harmonieի վրայ, tonերը ցուցնելով։

Թող դասատուները զոց ընել տան իրենց աշակերտներուն կամ աշակերտուհիներուն իրենց տուած կտորները, եթէ յիշողութիւննին զօրաւոր է և compositeur ըլլալու մեծ հաւանականութիւն ունին, իսկ եթէ կարող են harmonieի օրէնքները ըմբռնել, ալ յստակօրէն կը տեսնուի անոնց մէջ compositeurը քան դաշնակահարը։

Ս. ԲԱԲԷԵԱՆ

ՏԻՐԱՑՈՒՆ ՈՒ ԺԱՄԿՈՉԸ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

Դ.

Մանկէն, աւելի ետ քաշուեցաւ մառերին մէջ, մութը։

—Ժամկոչ կը փոխեն, ասաց Համբարը։

—Հապա՛, ժամկոչ. Թուխմաննեանց Պետօն կանչեցին հոն, ու զբանալիքն տուին։

Այսօր Մարտօն Համբարի վրան նայեցաւ՝

—Գեղապետ դու ես, ժամկոչ Մարգա՞ր կը փոխէ։

—Տղա՛յ, ուղո՛րդ կ՚ըսես, հարցուց Համբարը նոր եկողին։

—Ես վարնան խերն ու բարին, ժամկոչութեան տապրակն տուին Պետոյին։

—Զէ, ասաց Համբարն, ձէն չհանողի փորին պըտ կոխեն, որ ըսած են մեծօրէք։ Էս սուտ չէ, Տէր Ղուկաս, հեաւ իր կարգէն, Զար Բելիար դարձեր է մեր գլխուն։ Երեք տարի յառաջ, խեղճ ալեոր Խաչէն բանից թալեց ժամէն դուրս, չխօսացինք, չինքի Մանկէն էլ խեղճ ու բիլփոթի տէր էր, մեկայ գիր ուրիշ խառնակչութիւններ թողինք, արդէն տէրտէրութեան շնորհք, կերպարանք չի մնացեր է վրայ, ի՛նչ ըսեմ, մեր Տէր Գէորգին, Կրպօյի արեւ վկայ, ես անոր ոտք պըտ չթողինք ժամ մտնար, տունն աւերի, Տէր Գէորգն էր, կարգաւորի խօսք չկտրեցինք։ Ես ձեզի ըսե՞մ Տ. Ղուկասի ձեռնէն էլ չըպրծուիր։

—Աղբէր, բաց Մարտօն, քսան տարի էլ ես գեղապետութիւն բրի, տէրտէրներ ե՞րբ կը խառնուէին ժամկոչներու գործուն. հեղ մը հարցուցէք, Տ. Ղուկասը մատ մը հաց անգամ կոխե՞ր է ժամկոչներու աչք, գիշեր ցորեկ բանցնելով զհոգինին քաշեր է։

—Մենք խապուլ չենք ըներ, ձէն տըւին գեղացիք չորս կողմէն։

—Ժամկոչի հաց մենք կուտանք, կը պահենք, տէր Ղուկասն ի՛նչ կուզէ, վրայ բերաւ Համբարը բարկութեամբ, ես մեռա՞կ եմ, Մանկէն կը հանէ։

Անոնք երկար վիճեցին այսպէս, և որոշեցին, որ առաւօտ կանուխ, ամէնքն էլ մէկանց, Մանկէն հետրաց առած, երթան ժամի դուռն, ու արգիլել տան նոր ժամկոչն, և եթէ՝ շատ զօր էնէ տէրտէրը, չճանչնան զայն ալ։

Մանկէն թէեւ շատ աղաչեց, որ վազ կենան, այլ կարելի չեղաւ։

Հետեւեալ օր՝ Ս. գեղի ժողովուրդը յուզման մէջ էր, անոնց ուրիշ գործերու վրայ, ժամկոչի խնդիրն բարդուելով՝ պառթկած էին Տէր Ղուկասին դէմ, երկար բարակ քաշքըռտուքներէ յետոյ՝ Համբար և իր կողմնակիցք տէրտէրեաններու հետ կռուած, ծեծկուած, ու ժամի բանալիքն խլած էին։

Ոչ ժամ, ոչ տէրտէր, ոչ ժամկոչ։ Գեղացիք մեծ իրարանցումի մէջ էին։

Գիւղացիները վճռեցին վանահայրին դիմել, գանգատիլ թէ՝ Տէր Ղուկասը ոչ միայն եկեղեցի չի յաճախեր, հոգեւոր մատակարարութիւններն անթերի չկատարեր, այլ բանի մը դէպքեր շարժառիթ եղեր է, գեղական հաշիւներ կը խառնէ, խռով կը պատարագէ, մեղօք պսակներ կ՚ընէ, վանքի և ժամու իրաւունքներ կը գողնայ։

Նոքա կ՚ըսէին, մէկ բառով. դա տէրտէր չէ, սատանայ է։

* *

Վար—մարն հասուն եղած էր։

Իր մանուկ և ծաղիկ հասակին մէջ, իր հոգեկան մաքրաչ զգացումներով, ա՛յնքան ծարաւի էր կարդալու և երգելու, որ երբ ժամէն տարամերժիկ, ճնշուած հօրկան ու տէրտէրի ահով դողով, հեղ մ՚էլ չէր կրցած զսպել իր ստանին խանդը։ Ջեղուն և թմթմխուն էր կարգմունքի փափագն, կարօտն, իղձն։ Շատ անգամ, որ աչքի առջեւ կը բերէր ժամի բեմն ու խորանն, հայ կնիկներու խորունկ հաւատի այդ նուիրագործեալ տաճարն, սրբագործ սեղանն, երբ կը յիշէր մամկայ գովանքն Ս. Սեղանի շուրջ ճռլլացող սարկաւագներն և ախուվախն, իր Վարմարն ալ այդ փառքին մէջ տեսնելու, նա կը յուզուէր, կը զգածուէր, կ՚եռար, և արտասունք կաթի՛լ, կաթի՛լ կը հոսէին իր աչքերէն. անզգայաբար՝ շատ անգամ նա կը հեկեկար։

—Կարգմունքս չեմ թողուր։

Փոքր էր տարիքը, փոքր էր իր դէմքը, բայց հոյակապ էր սիրտն, մե՛ծ էր իր հոգին, մե՛ծ. Հրեշտակներու հոգւոյն պէս։ Նա գառներու երամներուն քով, գառնուկ մ՚էր ժիր և իմաստուն, գիւղական կանանց և սիրուն դաշտերուն մէջ հրեշտակ մ՚էր այն հրեշտակներէն, հրեղէններէն, որք «Փառք ի բարձունս» կ՚երգէին Ս. Այրին վերեւ։

Մօտեան եղած իր ազգականաց միայն միջոցաւ, Վարժար ձեռք անցուցած էր մագաղաթեայ ձեռագիր ժամագիրք մը, իր պաշտելի գիրքը և գոյն տեղաւորելով սրբութին վրայ, գիշեր՝ աղօտ ճրագով և ցորեկ դաշտի արեւով կը կարդար հօտաղ մանուկներու խումբին մէջ, ու կը խրատէր զանոնք, կը սորվեցնէր, կ՚երգէր անոնց մէջ անդադար «Առաւօտ լուսոյ» լուսաթաթախ երգը զոր գեղացիք սովոր են գեղգեղել միշտ նոր փեսայի հագուեցնելուն ժամանակ։

Նա շատ անգամ տաւարներու ետեւ քալած ժամանակն իսկ, իր գիրքը բաց կը պահէր. աչք մը ի դաշտ, մէկն ի գիրքն։ Փոքրիկ հօտաղներ, հեզ հեզ կ՚ըսէին իրեն՝ «Է՛լ հերիք է անմօրուք տէրտէր, չէ՞, էտ հալով դուն մեզի ճգնաւոր պիտի դարձնես.» Նա կը ժպտէր։

Գեղին մէջ կը շարունակուէին բանակռիւներ, որոնց տեղի տուած էր տէրտէրը իր գձուծ, ստոր, անարժան և ապիրատ գործերով, իր երկդիմի, կեղծաւոր, խաբեբայ ընթացքով, չկար սիրտ մը, զոր օրհնած ըլլար բարոյական վարդապետութեամբ, իր պաշտօնի սրբազան պարտականութեամբ, փոխանակ ջանալու, որ սիրով, քաղցրութեամբ, բարութեամբ և արդարութեամբ տիրէ իր հօտին, իր եկեղեցւոյն։ Նա կը նախընտրէր խոնարհեցնել զանոնք խաբէութեամբ։

Տէր Ղուկասը չհամոզութեան կողմէ բան մը պակաս չէր վաշխառու չարչիներէ, կը գերազանցէր զանոնք, և այս արհեստին մէջն ալ դերեր ունէր գեղացիներն որսալու ի նպաստ իւր յարգելի աէսին՝ Մարգարին։

ԳԵՂԱՄ

ԾԵՐՈՒՆԻ ԵՐԳԱՀԱՆ ՄԸ, Աշիլ Կրաֆինեա, որուն անունը քիչեր կը յիշեն այժմ Եւրոպայի մէջ, այս օրերս մեռեր է ի Բատուա, ութսուն տարեկան։ Իր երիտասարդութեանը բաւական համբաւաւոր երաժշտապետ մը նկատուած էր և մեծ յաջողութիւններ ունեցած։ Ռոսինիի ու Տօնիզեթթիի երգի ուսուցիչը եղած է, և Բարիզ այցելելուն՝ առաջին այցելութիւնը Կուռնոյի կուտար որ պատիւ կը սեպէր իրեն անոր բարեկամութիւնը։ Ութսունամեայ արուեստագէտը որ մեռաւ մոռացութեան մէջ, Սեւիլլի Սափրիչ մը գրած էր, Ռոսինիի տեսչին հետեւողութեամբ, որ սակայն խիստ ձախողուած մը կրեց երբ 1879ին ներկայացուեցաւ ի Բատուա. երգահանը որ կը կարծէր թէ իր մեծանուն հայրենակիցին գործին հաւասար գործ մը արտադրած է, այնքան վշտացաւ այս անյաջողութենէն որ առողջութիւնը խանգարուեցաւ և այդ թուականէն ի վեր առանձնացած կ՚ապրէր։

=)(3)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՀԱՆՐԻ ԿՐԵՎԻԼ

ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

Ամէն իրիկուն և ամէն առտու, երբ Բարիզ բնակէր, Ռէյման հայրը կ՚ողջունէր նայուածքովը ու մտածումով։ Մօրը պատկերը, խարտեաշ և նրբին, անհետացած էր իր միտքէն ինչպէս լուսանկարները զորս արեւին ազդեցութիւնը կ՚այլայլէ քանի մը անբաւական գծեր միայն ձգելով. բայց միշտ կը տեսնէր իր հայրը, մերթ կենդանի, շքեղ, իր ոսկեգոյն զամբիկին վրայ շիտ շիտակ, մերթ մեռած, տժգոյն, տեւակերտ պատգարակի մը վրայ փռուած, ձախ կողին մէջ վէրքով մը այնքան տարօրինակ որ չէ թէ արկածի մը, այլ սպանութեան մը վրայ խօսուած էր։ Իր սենեակը մտնելով, Ռէյման կենդանագրին նայեցաւ և այդ վէրքին վրայ մտածեց։

Հօրը բացակայութիւնը այդ օրն աւելի զգալի էր քան ուրիշ օր։ Կէս հիւանդոտ այն սէրը զոր պահած էր անոր յիշատակին նկատմամբ՝ շատ դժնդակ ընծայած էին իրեն հանդիսական արարողութիւններն այդ օրուան ուր սիրելի էակները ամէն ատենէ աւելի մաս կը կազմեն երանութեան։ Մայիսի յետմիջօրէի մը գորշ լոյսին մէջ, կենդանագիրը սովորականէն աւելի տժգոյն երեւցաւ իրեն։

Ո՞վ կրնար մեռուցած ըլլալ իր հայրը։ Վրիժառութի՞ն մը։ Երկրին մէջ ամէն մարդ կը պաշտէր զայն. շուրջանակի հինգ մղոն տեղ՝ ամէն տուներու մէջ բարեկամութիւն կը փայլէր։ Աղէտալի օրը՝ առանձին ելած էր որսի, հրամայած ըլլալով իր որսապահին ետ տանիլ իր շունը և անոր տեղ ուրիշ բարակ մը բերել... Ի դարձին, ծառաները մեռած գտեր էին զօրավարը։ Գրեթէ հոն ուր թողած էին զայն, ցանկապատի մը տակ, փոսի մը առջեւ... Հրացանը պայթած ըլլալու էր մինչ Պ. տը Պօրան ցանկապատէն կը ցատքէր... Ո՞վ ուրեմն կրնար սպանել զօրավարը, և ինչո՞ւ։

Ռէյման թօթվեց տաղտկալի գաղափարը և գրասեղանին մօտեցաւ։ Էթէլի մէկ մեծ լուսանկարը՝ լոյսի մէջ, կը կանգնէր իր ծծունթուղթի տետրակին առջեւ. հանդարտ, ազնիւ երեւոյթով, ձեռքերը խաչաձեւ, աղջիկը իրեն կը նայէր գորովալից վստահութեամբ մը։

—Սիրելի՛, սիրելի, մրմնջեց շուրթերը դնելով զայն ծածկող ապակիին վրայ։

Այդ ցուրտ շփումը անախորժ եկաւ իրեն. շրջանակէն հանեց լուսանկարը և տարփօրէն համբուրեց, որուն այն բաղխումով զոր առտուընէ ի վեր ունեցած էր։

Երբ գրասեղանին վրայ կը դնէր զայն, ափսէի մը վրայ հոծ կոյտ մը տեսաւ քարտերու, նամակներու, հեռագիրներու՝ ամէն գոյնով և ամէն մեծութեամբ։

—Ա՜հ, Աստուա՛ծ իմ, մտածեց, պէտք է որ բոլորն ալ կարդա՞մ։

Ձանձրալից գործէն ազատուելու համար ժամացոյցը նայեցաւ։ Բայց ժամացոյցը ժամանակ կը թողուր աչքէ անցունելու իր թղթակցութիւնը։ Աւելի աղէկ էր լմնցունել, ետքէն ազատ ըլլալու համար.. այս «ետքը» որ իրեն համար կը բովանդակէր ամէն արբեցութիւնները։ Համակամ ձեռքով մը բացաւ առաջին պահարանը, կնիքը լուծեց և համբերութեամբ կարդաց պարունակութիւնը։

Բացակայ բարեկամներու քարդեր, սիրալիր երկտողով մը, անտարբերներու քարդեր՝ առանց ո և է խօսքի. հայթայթիչներու առաջարկներ, ծառաներու խնդրագիրներ, որոնք կուզեն պարոնին կամ տիկնոջ ծառայութեանը մտնել. իրարու ետեւէ Ռէյման կը պատռէր պահարանները, կը կարդար ու կը դասաւորէր նամակները. անօգուտները մէկ կողմ, այն շուտութեամբ ու այն մեթոտով զոր այս գործին մէջ ցոյց կուտան այն մարդիկ որոնց համար ժամանակն ու միջոցը թանկագին են։

Երկիցս, լմնցունելու անհամբեր, ժամացոյցը նայեցաւ և տեսնելով որ դեռ ժամանակ ունէր, շարունակեց աշխատութիւնը, ստիպուելով կատարել զայն զըսպելու համար զինքը շարունակ հալածող անհամբերութիւնն ու խոլ ըղձանքները։ Մնաց որ ընդամէնը տասը վայրկեան սպառած չէր։

Սենեկապանը ներս մտաւ ու նայեցաւ որ ամէն բան կարգին էր։

—Կուգամ կոր, Միշել, ըսաւ Ռէյման առանց ետին դառնալու։

Դուռը նորէն գոցուեցաւ։

Երկու քարդ եւս... ամէնը այսչափ։ Ոտքի ելաւ։ Գրասեղանին առջեւ ինկած նամակ մը իր ուշը գրաւեց. առաւ զայն և վրան նայեցաւ զարմանքով մը։

Հասարակ պահարան մըն էր. հասցէն գիրը, անկարգ՝ այն մարդոց գրին պէս որոնք գրեթէ երբեք չեն գրեր, դէպ ի վերին անկիւնը կը բարձրանար. «Առ պարոն Ռէյման տը Պօրան, իր ապարանքն, Լիլ փողոց, Բարիզ»։

—Այս նամակին երեւոյթը չեմ սիրեր, մտածեց Ռէյման։

Սակայն իր արտաքին երեւոյթովը կը նմանէր իր կարդացածներուն շատին, անոնք որ անպաշտօն ծառաներէ կուգային. բացաւ։

Մէջը գտնուած թուղթի թերթը ծածկուած էր սեղմ տողերով անճարակ գրութեամբ մը. յայտնի էր որ գրողը նախ ազատը պատրաստած և յետոյ մաքուրը քաշած էր յամառութեամբ. երեք էջեր լեցուն էին. չորրորդին վրայ մինակ քանի մը բառեր ու ստորագրութիւն մը կային։ Ռէյման, ոտքի վրայ, սկսաւ կարդալ։

Առաջին տողերէն իր թիկնաթոռին յենարանին կրթնեցաւ, աչքերը սեւեռած, դէմքն այլայլած։ Պահ մը մաքառումէ ետք, նստաւ, թուղթը սեղանին վրայ դրաւ, վասնզի ձեռքերը կը դողային, և ընթերցումը վերսկսաւ աւելի խոր ուշադրութեամբ։ Բառերը կը խաղային իր առջեւ. ստիպուեցաւ մէկ ձեռքը թուղթին վրայ կրթնցունել և մատովը հետեւիլ տողերուն իմաստը չկորսնցունելու համար։

Երկու անգամ կարդաց, յետոյ ետեւ նետուեցաւ ու մտածեց։

Մտածումը անտանելի ըլլալու էր, վասն զի քրտինքը խոշոր կաթիլներով կը շարուէր ճակտին վրայ, ու չէր սրբեր զայն. շնչարգելութիւն զգալով, ոտքի ելաւ, ուժգնութեամբ բացաւ պատուհանը, լիաթոք շնչեց և եկաւ նորէն նստաւ թուղթին առջեւ։

Քանի մը անգամ տողերուն մէջ խօսք մը, բառ մը փնտռեց զոր կը կարդար. յետոյ նորէն իր խոկման մէջ ընկղմեցաւ։ Յարակից սենեկին մէջ Միշել շշուկ կը հանէր արդուզարդի գործիքներովը, իմաց տալու համար. նոյնիսկ անգամ մը գլուխը ներս խոթեց դրան փոքր բացուածքէն. տիրոջը կերպարանքը անանկ ահաբեկիչ գտաւ որ չհամարձակեցաւ բան մը ըսել և ետ քաշուեցաւ, մտատանջութեան մը մատնուած։

Ռէյման կը մտածէր միշտ։ Քանիցս բերան շարժում մը ըրաւ, մարդու մը պէս որ խնդրի մը լուծումը գտած է. յետոյ, նայելով իր առջեւ դրուած թուղթին, նորէն իր ճնշուած կերպարանքը վերստացաւ։

—Արդեօք Պրնուան կանչե՞մ, ըսաւ։

Իմացածը ուրիշի մը հաղորդելու անհնարութիւնը այնքան ակներեւ երեւցաւ իրեն որքան օրուան լոյսը, և անշարժ մնաց։

Իր ուղեւորական ժամահարը անգամ մը հնչեց. նայեցաւ. հինգուկէս. ա՛լ վայրկեան մը չունէր կորսնցնելու, եթէ չէր ուզեր կառախումբը փախցնել։ Ոտքի ելաւ, անորոշ, դանդաչուն։ Պօրան հարիւրապետին բոլոր կորովը անհետացած էր. այլ եւս խեղճ մարդ մը կը մնար՝ անանկ հարուածէ մը ճնշուած որուն ոչ ոք կրնար տոկալ։

—Հարիւրապետ, յանդգնեցաւ ըսել Միշել դարձունելով դրան բռնատեղը։

—Թո՛ղ զիս, գոչեց Ռէյման խղդուկ ձայնով մը։

Աչքերը նամակին հանդիպեցան... առաւ զայն, ոլորեց ու վառարանը նետեց ուր անմիջապէս բոցավառեցաւ։ Սեւցած թուղթին մոխիրները թռչեցան շըմինէին մէջ քանի մը կայծերով. Ռէյման անոնց կը հետեւէր աչքերովը, միշտ դանդաչուն, գինովի պէս։

Մետաքսէ պարեգօտի մը շրշիւնը լսուեցաւ նրբանցքին մէջ, իր դրան առջեւ։ Էթէլի ձայնը անոր կ՚ընկերանար։

—Ու ես որ կը վախնայի թէ պատրաստ չեմ ըլլար, կ՚ըսէր խնդալով։

—Ռէյմա՛ն, ըսաւ տիկին Մօնբլար դրան զարնելով. կառախումբը պիտի փախցունես։

—Զգեցէք, հօրաքոյր, աղուոր բան մը պիտի ըլլայ, աւելցուց Էթէլ զուարթօրէն։

—Կուգամ, պատասխանեց զօրեղ ձայնով մը։ Հինգ վայրկեան եւս։ Եւ գնաց գոցեց պատուհանը։

Երկու կիները խնդալով հեռացան։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՕԳՈՍՏՈՍ 7/19, 1896

ԳԻՏԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ԲԵՒԵՌԷՆ

ԵՐԵՔ ԱՍՏԻՃԱՆ ՄԻԱՅՆ ՄՆԱՑԱԾ

ՏՔԹ. ՆԱՆՍԷՆԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԳՈՐԾԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐԸ ՆՈՐՎԵԿԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ՄԷՋ

ՎԱՐՏԷՕ, 13 Օգոստոս

Տքթ. Նանսէն և տեղակալ Եոհանսէն Ծօթ Հանսէն Ֆռամ շոգենաւէն մեկնեցան 1895 մարտ 14ին, հիւսիսային լայնութեան 84րդ աստիճանին վրայ, Բեւեռային ծովուն մէջ աւելի դէպ ի հիւսիս յառաջանալու համար քան որչափ կրնար Թափանցել Ֆռամ։

Արշաւախումբն իր նպատակը գործադրեց՝ Բեւեռային ծովին մէջէն անցնելով մինչեւ կէտ մը ի հիւսիս «Նոր Սիպերեան կղզեաց»։ Ամենէն հիւսիսային կէտն ուր հասնիլ կարելի եղաւ՝ 88 աստ. 14 վ. էր։ (Ըսել է՝ Բեւեռէն հասնելու 1 աստիճան և 46 վ. մնացած էր։) (*) 82րդ աստիճանէն անդին ցամաք չերեւցաւ։ Տքթ. Նանսէն և իր ընկեր այն ատեն դարձան դէպ ի հարաւ, «Ֆրանց Յոզէֆի կղզին», ուր ձմեռեցին, արջի և կէտ ձկան մսով ու ճարպով կերակրուելով։

Հոն գտան Ուինտուըրտ շոգենաւը՝ Ճէքսըն և Հարմսուորթ արշաւախմբին պատկանեալ, և այն շոգենաւը զիրենք բերաւ հասեալ Վարտէօ։ Հոս հասան այս երեկոյ քաջողջ վիճակի մէջ։ Ֆռամ շոգենաւն ալ ի մօտոյ կը սպասուի Վարտէօ կամ Պերկէն։ Ֆռամ շատ լաւ դիմացաւ սառոյցներուն, և երբեք սառուան մէջ ո՛չ ալ հիւանդացաւ, և հիւանդ չկար մէջն երբ Տքթ. Նանսէն թողուց զայն և դէպ ի հիւսիս դիմեց։

* *

Տքթ. Նանսէն ինք հետեւեալ հեռագիրը ղրկեց Վարտէօյէն Նորվեկեան լրագրին.

«Կը վերադառնանք յաջող արշաւանքէ մը ետքը»։

Ըստ աւելի նոր հեռագրի մը, Նանսէն յառաջացեր է մինչեւ 86 աստիճան 14 վ., այսինքն՝ Բեւեռէն հասնելու երեք աստիճան 46 վ. մնացեր է։ Առաջվընտեւ վերջին բեւեռագնացները, Մարքամ և Լոքուտ Անգլիացիք, 83րդ աստիճանը միայն անցեր էին, Նանսէն անոնց վրայ երեք աստիճանի յառաջդիմութիւն կ'ընծայէ։ Այս ալ, սակայն, պզտիկ բան չէ. որովհետեւ Տքթ. Նանսէնի հիմնական գաղափարը ճշդուեցաւ։ Ինչպէս կը յիշուի, իր գաղափարն էր իր նաւը վստահիլ բեւեռային հոսանքներուն, որք եթէ մինչեւ Բեւեռը չտանէին զայն ալ, անոր քովէն պիտի անցնէին, և միւս կողմէն դառնալ Եւրոպա։ Իր յատակագիծն էր Քարա ծովուն մէջէն անցնիլ և դէպ ի հիւսիս դիմել Նոր Սիպերեան կղզեաց արեւմտեան ծովեզերքէն, և ջանալ կարելի եղածին չափ դէպ ի հիւսիս յառաջանալ բաց ծովու վրայ։ Այն ատեն Ֆռամ պիտի թողուր սառոյցներուն մէջ ամենէն նպաստաւոր կէտին վրայ, յուսալով որ սառոյցներն իրենց սովորական հոսանքին մէջ առած պիտի տանէին զայն դէպ ի Բեւեռ։ Նաւուն մէջի մարդիկ այն ատեն ուրիշ բան գործ պիտի չունենային բայց եթէ գիտական զննութիւններ կատարել, և կրակ պիտի վառէին միայն իրենք զիրենք տաքցնելու համար և ո՛չ թէ մեքենաները բանեցնելու համար, զի սառնակոյտին շարժումը պիտի ըլլար նաեւ շոգենաւին շարժումը։ Պէտք եղածն այն էր միայն որ Ֆռամ սառոյցներու մէջ չկոտրէր, և ասոր համար սովորականէն աւելի խոշոր և լայն ձեւով շինուած էր հաստատօրէն և երեք—չորս տարուան համար ուտեստ դրուած էր մէջը։ Բոլորովին անդրդուելութեան մէջէն, Նանսէն և իր մարդիկ սառոյցներու վրայ շուներուն լծելով իրենց սահնակները, պտոյտներ պիտի ընէին և զննութիւններ կատարէին։ Տքթ. Նանսէն ինք ճամբայ չելած կը գրէր թէ «Սառոյցն անշուշտ պիտի ճնշէ մեր նաւուն կողերուն վրայ, բայց մեր զօրաւոր նաւը դէպ ի վեր բարձրացնելէ զատ ուրիշ հետեւանք պիտի չունենայ սառուցային ճնշումը։ Սառոյցներուն հետ քշուած ժամանակ, [illegible] ժամանակ և գեղեցիկ պատեհութիւն պիտի ունենանք գիտական քննութիւններ և դիտողութիւններ ընելու։ Հաւանօրէն այս հերպիւ քանի մը տարուան ընթացքին մէջ Բեւեռին մօտ պիտի տարուինք, կամ անոր վրայէն անցնինք երթանք, և մեզ դէպ պիտի գտնենք ընդ մէջ Սպիցպերկէնի և Կրօէնլանտի, ուր դարձեալ բաց ծովու մէջ պիտի մտնենք, և կարող պիտի ըլլանք մեր ճամբան գտնելու դէպ ի հայրենի երկիրը։»

Այս յատակագիծն է որ հիմա գործադրեցաւ, և յանդուգն գաղափարի մը այս ճշգրիտ գործադրութիւնն է որ պատիւ կը բերէ Նանսէնի. զի չէ մոռցուած որ գիտնականք ըստ մեծի մասին իր գաղափարն երեւակայական կը համարէին, և կը գուշակէին թէ համբաւեալ բեւեռային սառոյցները դէշ կատակներ կրնային խաղալ Նանսէնի և իր նաւուն։

Նանսէն իր առաջադրածէն աւելին կրցաւ ընել. զի թէպէտ ալ Ֆռամ չէր կրնար յառաջանալ, ինք ընկերով մը հետ բաւական տեղ յառաջացաւ, և թէպէտ երեք ու կէս աստիճան հեռի մնացած ըլլայ Բեւեռէն, բայց տարակոյս չկայ թէ բեւեռային աշխարհին վրայ նոր լոյսեր պիտի կրնայ հաղորդել ուսումնասէր և հետաքրքիր դասուն բովանդակ քաղաքակիրթ մարդկութեան։ Արդէն Տքթ. Նանսէն ճամբայ չելած կը գրէր թէ «Կարեւորն այն չէ որ մեք գիտնանք 90րդ աստիճան բռնած ճիշդ այն չափագիտական կէտին վրայ ուր կը յանդի երկրագունդին հիւսիսային ծայրը։ Աստիճան մը անդին, կամ աստիճան մը ասդին, բաւական է որ մեր ցարդ անըգացածէն աւելի մանրամասն, աւելի ճշգրիտ տեղեկութիւն ունենանք Բեւեռային վայրերուն բնական հանգամանաց վրայ։»

(*). —Աւելի նոր հեռագրի մը նայելով, արշաւախմբին հասած կէտն աւելի պակաս է քիչ մը, այնպէս որ Բեւեռէն երեք աստիճանէ աւելի հեռի գտնուած է։

Քաղաքական կացութիւն

ՖՐԱՆՍԱ մէկ ծայրէն միւսը կը պատրաստուի արժանաւոր ընդունելութիւն ընելու Ցարին և Ցարուհւոյն։ Ռուսիոյ դեսպանատունը խնդրեր է Ֆրանսական կառավարութենէն հոգ տանիլ որ ծայրայեղ ցոյցեր չըլլան, որք կայսերական այցելութեան խաղաղաւէտ նշանակութիւնն այլափոխեն օտար Տէրութեանց աչքին, մանաւանդ որ, քանի է դեռ, Ցարուհւոյն փափուկ վիճակն անոր վրայ պարտ կը դնէ յուզումներէ ըստ կարի զգուշանալ։ Ֆրանսացիները մանաւանդ որք կը պատրաստուին «պատուոյ օրօրոց» մը նուիրելու Ն. Վեհափառութեան՝ իր ծնելիք երկրորդ զաւկին համար, հարկաւ կը զգան այս դիտողութեան մարդկօրէն կարեւորութիւնը։ Կայսերական զոյգը Փարիզ պիտի գայ Եւրոպական մայրաքաղաքներու շրջանն ընելէ ետքն, որով, սովորական ժամանակներու մէջ, Ցարին ու Ցարուհւոյն Ֆրանսա այցելութիւնը բացառիկ նշանակութիւն պիտի չունենար։ Բայց 1871էն ի վեր երբ Ֆրանսա Հանրապետութիւն եղաւ, ո՛չ մէկ Ցար հոն այցելած էր։ Արդէն 1870—71ի պատերազմին մէջ, Ռուսիա Գերմանիոյ կողմը գտնուած ըլլալով, Ֆրանսացիներուն ռուսասիրութիւնը վերջին քանի մը տարիներուն յառաջ բերած մէկ փոփոխումն է։ Երրորդ Հանրապետութեան օրով առաջին անգամ ըլլալով Ցարին Ֆրանսա այցելութիւնն, որքան ալ խաղաղաւէտ ձեւով կատարուի, ամենէն փայլուն ապացոյցը պիտի ըլլայ Ֆրանքօ-ռուսական համաձայնութեան կամ դաշնակցութեան։

ԼԻ-ՀՈՒՆԿ-ՉԱՆԿ Անգլիայէն պիտի երթայ Նիւ Եորք և Ուաշինկթըն, ուր Մ. Նահանգաց նախագահը պիտի տեսնէ։ Ուաշինկթընէ պիտի երթայ Նիակարայի ջրվէժն, և հոն պիտի վերջացնէ իր ամերիկեան պտոյտ։ Քանատայի մէջ պտոյտ մը պիտի ընէ, յետոյ Քանատայի Ատլանտեան եզերքը Խաղաղականի եզերքին հետ միացնող երկաթուղիով պիտի ճամբորդէ դէպ արեւմուտք, և Վանքուվերէ (որ [illegible] երեկի յօդուածին նիւթը կը կազմէր) Կայսրուհի Չինաստանի անգլ. շոգենաւը նստելով պիտի դառնայ իր հայրենի երկիրը։

ՍԱՍՏԻԿ ՏԱՔ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Երեկի սուրհանդակաւ առնուած լրագիրք կը հաստատեն թէ Միացեալ Նահանգաց մէջ գրեթէ անօրինակ տաք կ'ընէ այս տարի։ Նիւ Եորքի մէջ մեռելոց համեմատութիւնն այնն ժամանակէ աւելի բարձր է երկու շաբաթէ ի վեր, արեւահարէ մեռնողներու ճշմարիտ համաճարակ մը առեղծած ըլլալով ուրիշ սովորական հիւանդութիւններէ մեռնողներու թուոյն վրայ։ Օգս. 1/13 թուով հեռագիր մը կ'ըսէ թէ 24 ժամէ ի վեր Նիւ Եորքի և իր անմիջական շրջակայից մէջ արեւահարէ մեռնողներուն թիւն 173ի բարձրացած է։ Մէկ օր առաջուան (օգս. 12ի) հեռագիր մ'ալ կ'ըսէր թէ Նիւ Եորքի մէջ և շրջակայքը 24 ժամէ ի վեր 177 հոգի զոհ գացած են արեւահարէի։ Անհամար ձիեր փողոցի մէջ ինկած մեռած են, և քաղաքային պաշտօնեայք չեն հասնիր մեռնող ձիերը շուտով վերցնելու փողոցներէն։ Օգոս. 2/14էն ասդին համեմատաբար աւելի զով է Նիւ Եորքի մէջ, (ինչպէս բարեբախտաբար Կ. Պոլսոյ մէջ ալ)։

ԱՆԳԼ. ԴԵՍՊԱՆԸ.— Լոնտոնի մէջ պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ թէ Լորտ Տըֆըրինի տեղ Փարիզի դեսպան կարգուած է Վիեննայի դեսպան Սըր Ուիլիըմ Մոնսըն։

ՀԱԲԵՇՍՏԱՆ.— Ռուս երկրաչափ և քաղաքական գործիչ Լէոնդիէֆ Հռոմ ժամանեց։ Մենելիք Թագաւորին կողմէ Ումպերթօ Թագաւորին ուղղեալ նամակ մը բերեր է։

ՄԵԾ ՊԱՏԿԵՐՀԱՆԻ ՄԸ ՄԱՀԸ

Անգլիա իր երկու մեծագոյն պատկերհաններէն կորոյս մի քանի ամսուան միջոցին։ Լորտ Լէյդըն մեռաւ յունուարի մէջ։ Սըր Ճոն Միլլէս, որ անոր յաջորդած էր իբրեւ նախագահ Բրիտանեան Արքայական Գեղարուեստական Ակադեմիոյ, անցեալ Եշ. մեռաւ իր Լոնտոնի բնակարանին մէջ, 67 տարեկան, իր շուրջն ունենալով իր կինն և զաւակները։ Սըր Ճոն Միլլէս զոհ գնաց այն հիւանդութեան որ Ֆրետերիկ Կայսեր ալ հիւանդութիւնն էր, կոկորդի քաղցկեղի (քանսէր)։ Մայիսէն ի վեր բժիշկներն յուսահատ կտրած էին։ Այն ատեն քիչ մնաց որ Սըր Ճոն խեղդուէր։ Խռչափողը ծակելէն և շնչառութեան արհեստական խողովակ մը զետեղեցին։ Բայց այս անգամ նորութիւն մը ի գործ դրին, որուն շնորհիւ Սըր Ճոն այնքան չտանջուեցաւ որքան կը տանջուին կոկորդի քաղցկեղէ տառապողներն և որքան տանջուած էր Ֆրետերիկ Կայսր։ Այս նորութիւնն էր՝ ոգւոյն կիրառումն, իբրեւ ապականիչ (antiseptic) և իբրեւ շնչառութեան դիւրացուցիչ։ Բժիշկներն իրենց ոգին պատրաստեցին ածխածինէ՝ հիւանդին պառկած սենեկին քովի սենեկի մը մէջ։ Այս ոգւոյն կիրառութեան շնորհիւ Սըր Ճոն երեք ամիս աւելի ապրեցաւ, և առանց ցաւի ապրեցաւ։ Ոգւոյն էր որ անհետ ըրաւ քաղցկեղին անտանելի գարշահոտութիւնն, որ հիւանդին քովի մարդիկն անհանդուրժելի ընելէն աւելի, հիւանդն անհանգիստ կ'ընէ, և կեանքն անտանելի բեռ մը կը դարձնէ անոր։ Շնչառութեան արուեստական խողովակները շարունակ փոխել պէտք էր, և վիրաբոյժ երկու հիւանդապահներ որ իրեն կը ծառայէին, անոնց ըլլալով վերջնոյս երրորդ մ'ալ յատկացուած էր։

Գոյով իր պատկերահանութեան արուեստին, Սըր Ճոն գեղարուեստի այլ և այլ ճիւղերուն մէջ կատարելութեան հասած էր, բայց մանաւանդ կենդանագիր նկարելու մասին առաջին կարգի վարպետ ճանչցուած էր ո՛չ միայն Անգլիոյ մէջ այլ և ուր որ գեղարուեստը կը յարգուի, և Փարիզի նկարահանդէսներուն մէջ ևս բազմիցս յաղթած էր։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՑԱՐՆ Ի ՖՐԱՆՍԱ

ՓԱՐԻԶ 18 Օգս.— Պաշտօնական հեռագիր մը Բիարիցէ կը ծանուցանէ թէ Ցարն և Ցարուհին երեք օր պիտի կենան Ֆրանսա, Հոկտ. 5էն 8։

—Ի Պանկոք (Սիամ) Ֆրանսացի նաւաստիներուն դէմ եղած բռնութիւնները կարեւոր բան մը չէր. հաւանաբար կռիւ մ'էր որ հետեւանք չունեցաւ։

ՊԱԼՔԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՍՈՖԻԱ.— Ֆերտինանտ Իշխան Րիլայի վանքն (իր սովորական ամարանոցը) պիտի կենայ մինչեւ 15/27 օգս.։ Ներկայ պիտի ըլլայ մեծ ռազմափորձերուն, և Սոֆիա պիտի դառնայ Սուլթանին բարձր տօնին։ Անկէ առաջ տեղի պիտի չունենայ նախարարական վերակազմութիւն։ Իշխանը կանչեց Զանքով ծերունի գործիչն, և քաղաքական կացութեան վրայ խորհրդակցեցաւ անոր հետ։ Անկէ կը հետեւցնեն թէ ռուսասէր կուսակցութեան այս վարիչ պետը (Զանքով) պիտի ըլլայ իշխանապետութեան նոր վարչապետը։

ՔՈՒՊԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՄԱՏՐԻՏ.— Ի մօտոյ կը փութացուի օգնական զօրաց առաքումը Քուպա։ Զինուորական վարչութիւնը մեծ գործունէութիւն կը ցուցնէ։ Օգոս. 14/26 էն Սանդանտէրէ ճամբայ պիտի հանուին զանազան տեսակէ 14,000 զօրք։

ՄՈՆՐԷԼԻԷԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ԱՅՐԻԼԸ

ՄՈՆՐԷԼԻԷ.—Երէկ իրիկուն մեծ հրդեհ մը ոչնչացուց Մոնրէյիէի Ցուցահանդէսը։ Երեք միլիոն ֆրանք վնաս կայ։ Քանի մը անձինք վիրաւորուեցան։ [illegible] սառից տաղաւարի մէջ է։ Ցուցահանդէսին մէկ մասը միայն ապահովագրեալ էր։

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՀՌՈՄ.— Իտալական լրագիրք Նաբոլիի իշխանին ամուսնութիւնը Չեռնակորայի իշխանին աղջկան հետ՝ նշան մը կը համարին Ռուսիոյ և Իտալիոյ միջեւ բարեկամական յարաբերութեանց ամրապնդման։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Առժամանակեայ Խառն Ժողովն այսօր ի նիստ գումարեցաւ Ղալաթիոյ ժողովարանին մէջ նախագահութեամբ Գաւառական Տեղապահ Գեր. Տ. Բարթուղիմէոս Սրբազանի։

Ռ. ՈՐԲԵՐԵԱՆ

Վկայեալ Ուսումնական Խորհուրդէն, պատրաստ է իբր այցելու դասախօս [illegible], Գրականութեան և Անգլիերէն լեզուի դասեր տալ դպրոցաց և մասնաւորներու։ Դիմել Արեւելքի խմբագրատունը։ 613 2—10

Քաղաքին լուրեր

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնն երէկ իրիկուն կայս. պալատ մատոյց ցուցակն այն բանտարկելոց՝ 60 այր ու 3 կին՝ որք իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասն աւարտած ըլլալով ազատ պիտի արձակուին Մեվլուտի տօնին առթիւ։

Այս որոշում պիտի գործադրուի նաեւ գաւառաց մէջ։

ԿՐԷՏԷ.—Եւրոպական լրագիրք, կ'ըսէ Ստամպուլ, գրեթէ գրած են թէ Պրուսայի կուսակալ Չիւնի փաշա Կրէտէ ղրկուած է՝ կղզւոյն վիճակը քննելով հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու, որպէս զի տեղւոյն ժողովրդեան անդորրութիւնն ու երջանկութիւնը, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարելագործուի և պէտք եղած պայմանները անօրինուին այն անձանց նկատմամբ, որոց յանցանքը հաստատուի։ Եւրոպական լրագիրք կ'ըսեն նաեւ թէ, կը յարէ Ստամպուլ, Չիւնի փաշա այդ պաշտօնով Կրէտէ ղրկուիլը ապացոյց մ'է այն գովելի ու հայրական խնամքոյն համար, զոր կայս. կառավարութիւնը կը տածէ նոյն կղզւոյն ժողովրդեան նկատմամբ և թէ այդ կերպով կարելի պիտի ըլլայ կղզւոյն ընդհանուր կացութիւնը վերածել այնպիսի վիճակի մը, որ համապատասխանէ Վեհ. Սուլթանի բաղձանքներուն։

ՀԵԼԼԷՆ ՀՐՕՍԱԿՆԵՐ.— Իգտամ կ'իմանայ թէ հելլէն հրօսակներէ մէկ քանիին կողմէ յարձակում մը եղեր է Մանաստըրի նահանգին մէջ, սակայն հրօսակները չկրնալով դիմադրել տեղւոյն ժողովրդեան կողմէ եղած ընդդիմութեան, բոլորն ալ փախեր են։

ՈՍՏԻԿԱՆ-ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ.—Կայս. իրատէ մը հրամայեց ութ հարիւր հոգինոց ոստիկան—զինուորաց վաշտ մը կազմակերպել, որպէս զի Սէլանիկի, Գոսովայի և Մանաստըրի նահանգաց մէջ անդորրութեան և կարգապահութեան պահպանութիւնը աւելի ևս ապահովութեան ներքեւ առնուի։

Սէլանիկի մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ նահանգին յատուկ մասն, որ այդ վաշտին մէկ երրորդը պիտի ըլլայ, կազմակերպելու համար։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ քննելու համար օսմանեան բոլոր հիւպատոսարանաց դրոշմաթուղթի հաշիւները։ Այդ յանձնաժողով, որ երկուշաբթի գործի սկսաւ, շաբաթը երեք անգամ ի նիստ պիտի գումարի։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր ծնընդեան 66րդ տարեդարձին առթիւ, երէկ առտու Սանթա Մարիա եկեղեցւոյն մէջ պատարագ մատուցանեցաւ և գոհաբանական աղօթքներ կարդացուեցան՝ ի ներկայութեան դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէի, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեից և աւստրիա-հունգարական գաղթականութեան երեւելեաց։

Եկեղեցական արարողութիւններէ յետոյ Պարոն ֆոն Քալիչէ դեսպանատունը երթալով ընդունեց ներկայից շնորհաւորութիւնները։ Դեսպանատան որահին մէջ ճոխ ընթրիք մը պատրաստուած էր։

Երէկ գիշեր դեսպանատան ամարանոցին մէջ ի Պիւյիւքտէրէ լուսավառութիւն կատարուեցաւ և երգ մը տրուեցաւ։ Լոյդի ընկերութեան Սանտերֆ շոգենաւն, որ յատկապէս Պիւյիւքտէրէի առջեւ գտնուած էր, հրախաղութիւններ կատարեց։

Դեսպանատանց բոլոր պաշտօնատուներն և աւստրիական բոլոր շոգենաւք դրօշներով զարդարուեցան։

* *

Երէկ միջօրէին կայս. պալատան կողմէ արարողապետ Մունիր փաշա և կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա ինչպէս նաեւ Բ. Դրան կողմէ յատուկ պաշտօնեաներ աւստրիական դեսպանատունն երթալով, շնորհաւորական այցելութիւն տուին։

Օսմանեան պահականաւ, որ դրօշներով զարդարուած էր, միջօրէին թնդանօթներ արձակեց։

ԲՐՈՒՆՍԱԿ ՏԸ ՀԵՐՎԱՅՍ ասպետը, աւստրիացի անդամ Հանրային Պարտուց Վարչական ժողովին, վաղը Վիեննա պիտի ուղեւորի։

[illegible] շոգենաւուց ընկերութեան Փարիզի մասնաժողովը մերժեց անգլիացի դրամատիրոց խումբին այն ծրագիրն, որով առաջարկուած էր այդ ընկերութիւնը վերածել անգլիական ընկերութեան մը։ Սըր Վինսընթ Քէյլլարտ, որ նոյն ընկերութեան նախագահն էր, այդ պաշտօնէն հրաժարեցաւ։

Փարիզի մասնաժողովը մերժեց զՊ. Լօֆթի քննելու ընկերութեան հաշիւները։

ՊՈՒԼՂԱՐԻՈՅ ելմտական նախարարութիւնը յանձնարարեր է Պուլղարիոյ Գանձային՝ որպէս զի Արեւելեան Ռումելիի տարբեր անվճար մնացած մասնաւորները հատուցանէ Հանրային Պարտուց վարչութեան։

ԵԳԻՊՏՈՍԱԿԱՆ խորհրդական Թէվֆիք փաշա, որ երկու օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինեցաւ և երէկ իր պաշտօնատեղին գնաց։

ԲԱՄՊԱԿԻ գինը հարիւրին երեսուն համեմատութեամբ բարձրացաւ, որովհետեւ Ամերիկայի մէջ բամպակները մեծապէս փճացեր են։

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ շինութեանց նախարարութիւնը, ըստ որոշման Պետական Խորհրդոյ, ծանոյց նահանգները թէ բարձրագոյն վարժարանաց աշակերտք թէեւ զինուորական ծառայութենէ ազատ են, սակայն կառավարական բոլոր տուրքերը պէտք է վճարեն ինչպէս նաեւ դրամական [illegible] նութեամբ մասնակից [illegible] նութեան։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնն որոշման Պետական Խորհրդոյ, ծանուցած է ամեն կողմ թէ Անդառնալի կանոնագրոյն համաձայն գործոց անձէ մը դրամական տուգանք առնելու և կամ զայն բանտարկելու համար պէտք է վճիռ մը ձեռք բերել ձեռնհաս դատարանէն։

ԻԶՄԻՐ-ԱՅԴԸՆԻ երկաթուղւոյն վերջին վեցամսեային վերջերորդ շաբթուան հասոյթն եղեր է 6408 անգլիական ոսկի. անցեալ տարի նոյն միջոցին 6417 ոսկի էր։ Մինչեւ Օգոստոս 8 (Ն. Տ.) ընդհանուր հասոյթն է 39,126 ոսկի, անցեալ տարի 42,017 ոսկի էր։

ՍԸՂԱԶԻ մէջ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, դերձանի, կերպասեղէնի և այլն յատուկ գործարան մը հաստատելու համար յիսուն տարի պայմանաժամով մենաշնորհ արուեցաւ Նիզամի պէյի։ Այդ գործարանի մեքենաներէն և այլ պէտքերէն մաքսատուրք չպիտի առնուի և գործարանն ու յարակից շէնքերն ալ տասնըհինգ տարի տուրքէ ազատ պիտի մնան։ Այդ գործարանը շահագործելու համար օսմանեան անանուն ընկերութիւն մը պիտի կազմուի։ Գործարանին կառուցումը չորս տարիէն աւարտելով մինչեւ երկու տարի պիտի սկսի բանիլ։ Զուտ հասոյթին հարիւրին երկուքը պիտի յատկացուի Սրբազան Թագաւորութեան։ Արտօնատէրն, եթէ ուզէ, ուրիշ տեղերու մէջ ալ պիտի կրնայ նմանօրինակ գործարան մը հաստատել։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ. — Կայս. Բժշկապետ Հասան Ֆէհմի փաշա երէկ առտու Մարիէնպատէն մայրաքաղաքս ժամանեց։

ՄԵԾ ԿՂԶԻի Թաղապետութիւնն որոշեց կոյուղիներ շինել կղզւոյն մէջ, սակայն տակաւին որոշում չէ տրուած՝ ատոր համար հարկ եղած ծախուց գումարին մասնակցութեան եղանակին վրայ։ Առաջարկուեցաւ փոխառութիւն մը կնքել, սակայն նկատուեցաւ թէ մասնաւորներ առանց համար հինգ հարիւր ոսկւոյ պարտամ գումար մը պէտք է։ Միւս կողմէ առաջարկուեցաւ տուրք մ'ալ յաւելում մը ընել կղզիները երթեւեկող շոգենաւերու առաջին կարգի տոմսակաց վրայ, սակայն այդ մասին ալ կարգ մը արգելիչ պատճառներ երեւան ելան։

ՀՐԴԵՀ. — Երէկ ժամ 8ին հրդեհ ծագեցաւ Պոլսոյ Շէհր Էմինի կողմը Երէյիր Թաղի Թալիը Բօյու փողոցին մէջ։ Այրեցան ութ փայտաշէն տուներ ու հինգ խանութներ։ Երկու խանութներ ալ վար առնուեցան։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ մէջ կազմեալ հաւաքոյթ գանձման յանձնաժողովը միացաւ [illegible] տուրքերու դիւանին, զոր պիտի վարէ կեդրոնական նախորդ տնօրէն Նուրի Էֆէնտի։

ԿԵԼԻՊՈԼՈՒԻ մէջ անցեալ շաբաթ օր անձրեւախառն սաստիկ փոթորիկ մը ծագելով մէկ քանի գիւղերու այգիները, պարտէզները ու հունձքերը փճացուցեր են։ Անասուններ հեղեղներուն մէջ խեղդուեր են։

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նահանգին մէջ անցեալ Մայիս ու Յունիս ամիսներուն 2957 ծնունդներ ու 2290 մահեր պատահեր են, որ ըսել է 567 ծնունդներ աւելի։ Այդ 567էն 326ը մանչ են և 241ը՝ աղջիկ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ մէջ տասն օրէ ի վեր սաստիկ տաքերէն խաղողները կէս առ կէս այրեր են։

ՄԻՒՐԷՖԹԷԻ մէջ այս կիրակի օր հրդեհ ծագելով տասնըչորս տուներ այրեր են։ Եղած վնասը 2—3000 ոսկի չափ կը հաշուուի։

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ մէջ շաբաթ օրը հրդեհ ծագելով այրեր են տասը տուներ ու մզկիթ մը։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.—Թօփանէի մէջ առջի օրը ոճիր մը գործուեցաւ։ Նիքօլի անուն մշակ մը կինը տան մը մէջ գտած էր լուացք ընելու։ Նիքօլի նոյն միջոցին իր տունէն երթալով և կինը չգտնելով բարկացաւ և սկսաւ վիճաբանիլ։ Վերջապէս իմանալով կնոջ գտնուած տեղը, հոն վազելով և դաշոյնով կինը վիրաւորեց զայն ու փախաւ։ Ոստիկանք փնտռելով խուզարկութիւններ կատարեցին և Նիքօլին ձերբակալեցին դաշոյնը ձեռքը։ Վիրաւորեալ կինը գտնուող բժիշկներու յայտարարութեան թէ վէրքը վտանգաւոր է։

—Բերայի Քիւչիւք Բանկալթի փողոցին մէջ շէնքի մը վրայ աշխատող Իլիաս Գըղոս, առջի օրը, հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով վար ինկաւ և ծանր վիրաւորուեցաւ։

Տուն վարձողներուն կը յանձնարարուի անպատճառ կարդալ չորրորդ երեսի առաջիններու տակերէն ծանուցումը։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգանակութիւն Տ. Խաչատուր Ա. Քահանայի

(Շար. եւ վերջ)

Թորգոս Թորոսեան 5, Լեւոն Այվազեան 5, Լեւոն Մարգարեան 5, Խաչիկ Ցէտէեան 5, Կարապետ Գէորգեան 5, Կարապետ Սարգիսեան 5, Կարապետ Տամաճեան 5, Մարտին Յարութիւնեան 5, Մարտին Նշրկիւլեան 5, Մարտիրոս Յարութիւնեան 5, Միհրան Թովմասեան 6, Միհրան Յովակիմեան 5, Մկրտիչ Արզումանեան 5, Յակոբ Եղիսեան 5, Յակոբ Զօրաեան 5, Յակոբ Զիլֆէեան 5, Յակոբ Սերգոեան 5, Յարութիւն Սահակեան 5, Յարութիւն Արուանձեան 5, Յովհան Աչէեան 5, Յովհաննէս Արծրունի 5, Յովհաննէս Կարապետեան 5, Յովհաննէս Երէծեան 5, Յովսէփ Համբարձումեան 5, Նիկողոս Պէկեան 5, Նշան Պէրպէրեան 5, Նշան Սիմոնեան 5, Պօղոս [illegible]եան 5, Սահակ Տէր Յովհաննէսեան 5, Սահակ Փէշթիմալճեան 5, Սարգիս [illegible]եան 5, Սեդրակ Սամուէլեան 5, Շահնազարեան 5, Ստեփան Արծրունի 5, Վահրամ Ալպոյեան 5, Վիճէն [illegible]եան 5, Օգսէն Ճիզմէճեան 5, [illegible] Տէր Գէորգ Գալայճեան 5, Օննիկ Վարժապետեան 5, Գալուստ Տէր Յովսէփեան 2, Կարապետ Թորոսեան 1, Կարապետիկ Պապեան 1, Յարութիւն Մատթէոսեան 1, Արաքսի Յ. Թավուքճեան Անդրիկայէ 108, Բարիս Յ. Նուրեան 108, Նեկտար Յ. Գալայճեան 108, Անիզիրիէ Ադամեան 60, Վարվառ Էքմէքճեան 60, Վարդենի Յ. Ալթունեանի ի յիշատակ 60, Ազատի Բ. Խաչպէրեան 40, Ազատի Մ. Գաբրիէլեան 40, Ազնիւ Գ. Ֆընտըքեան 40, Աննիկ Բ. Մանուկեան 40, Արուսեակ Կ. Պասմաճեան 40, Արտեմ Տ. Էքմէկճեան 40, Բերուզիկ Յ. Աշըգեան 40 Էֆթիկ Գ. Գաբասմաճեանի ի յիշատակ 40, Հերիքայ Յ. Զրաճեան 40. Հռիփսիմէ Յ. Գույումճեան 40, Մաննիկ Ն. Կամալարաքեան 40, Մարիամ Ղ. Մանուկեան 40, Մեծհրիազէ Գ. Կիւմիւշկէրտանեան 40, Նէվրիկ Ն. Նորատունկեան 40, Նէվրիկ Ն. Գօհճէեան 40, Պէրճուհի Գ. Շամասեան 40, Վերժին Կ. Ծամուգեան ի յիշատակ հօր իւրոյ Յակոբ Գույումճեանի 40, Տոմի Կ. Գասպարեան 27, Ագապի Խ. Քէօմիւրճեան 20, Անիւլին Գ. Ալպէր 20, Անժելիքէ Թ. Բարաճեան 20, Ազաւնի Ե. Կիւլճեան 20, Ազաւնի Յ. Բաղդաճեան 20, Ազաւնի Յ. Գաբրիէլեան 20, Ազաւնի Տ. Այվազեան 20, Անժելօ Կ. Մոմճեանի ի յիշատակ 20, Արփիկ Ս. Արապեան 20, Արշակուհի Թ. Կիւտուրեան 20, Արտեմ Մ. Անդրէասեան 20, Արտեմ Յ. Աստուածատուրեան 20, Բերուզիկ Մ. Մինասեան 20, Բրաքսի Թ. Գաբրիէլեան 20, Բինար Յ. Մոսոյեան 20, Էլպիս Լ. Միքէճեան 20, Երանուհի Ա. Քիւրքճեան 20, Երմինէ Վարդանեան 20, Օր. Երմինէ Մ. Քէրէստէճեան ի յիշատակ մօր իւրոյ 20, Եւգինէ Մ. Կիւլլապեան 20, Զարուհի Մ. Սուրամեան 20, Զիպա Ս. Պօյաճեան 20. Էլիզա Տ. Նալպանդեան 20. Էֆթիկ Ծ. Գույումճեան 20, Էֆթիկ Մ. Թոշէկեան 20, Էֆթիկ Տէր Հ. Բաբաքեան 20. Թագուհի Ա. Ունճեան 20, Թագուհի Յ. Յակոբեան 20. Թագուհի Գ. Արիսեան 20. Թուրուանդա Մ. Թիւնկեանի ի յիշատակ 20 Իսկուհի Ա. Անդրանիկեան 20. Իսկուհի Գ. Սուրամեանի ի յիշատակ 20. Իսկուհի Կ. Բաղդեան 20. Իսկուհի Յ. Սուրամեան 20. Իսկուհի Ս. Ճամճեան 20, Լուսաբեր Ե. Սիրամարգեան 20. Կաթինկէ Կ. Կիւմիւշկէրտանեան 20. Կաթինկէ Վ. Թորգոմեան 20, Հռիփսիմէ Ա. Պէրճեան 20. Հռիփսիմէ Մ. Զաւէնեան 20. Օր. Հռիփսիմէ Գաբրիէլեան 20. Մագթաղինէ Գ. Գալֆաեան 20. Մաննիկ Ն. Պէշիկեան 20, Մարիամ Ռ. Բաղդաճեան 20. Մարիցայ Ա. Ֆրէնկեան 20, Մարիցայ Գ. Նալպանդեան 20. Մարիոս Յ. Քրիստեան 20 Մարդուհի Գ. Մէրամէճեան 20, Մեսրիպաչէ Տ. Մանուկեան 20, Նէմզար Ե. Միլիքեան 20, Նէվրիկ Արմնկ. Մանուկեան 20, Ներսէս Գ. Խանամիրեան 20. Նուբարիր Գ. Յովակիմեան 20, Նուբարիր Տ. Ճիւպէրեան 20, Շահանիկ Ա. Թասլաճեան 20. Պիրուզ Մ. Բաղդաճեան 20. Սաթենիկ Գ. Բաղդաճեան 20. Սանդուխտ Գ. Քէչէճեան 20, Սոփիա Ն. Նիկողոսեան 20. Սոփիա Մ. Գալֆաեան 20. Սրբուհի Մ. Խնձեան 20, Սրբուհի Գ. Ժամկոչեան 20, Վարդուհի Ա. Զրաճեան 20, Վերժին Ա. Մանուկեան 20. Վերժին Ա. Շիշմանեան 20, Վերժին Կ. Ծամուգեան 20, Վերոն Յ. Արռուեան 20. Վիքթոր Կ. Բաղդեան 20. Վիրգինէ Մ. Հարէնց 20, Տիգրանուհի Յ. Մսարեան 20, Օր. Տիգրանուհի Յ. Ժամկոչեան 20, Օր. Տիրուհի Մ. Ալաճաճեան 20. Տիրուհի Յ. Գալփագճեան 20, Փառիս Յ. Փափազեան 20, Փառիս Տ. Աճէմեան 20. Ազաւնի Մ. Յակոբեան 10, Ազաւնի Կ. Գազանճեան 10, Աննիժա Ա. Աճէմեանի ի յիշատակ 10. Օրի. Արտեմ Մ. Թիւթիւնճեան 10. Բերուզիկ Յ. Սամանեան 10, Գոհարիկ Յ. Գասպարեան 10. Երանուհի Գ. Յովակիմեան 10, Երանուհի Գ. Թավաքճեան 10. Զարուհի Մ. Ալպայեան 10, Զարուհի Գ. Ալպէր 10. Էֆթիկ Տ. Յովակիմեան 10, Թագուհի Յ. Գասպարեան 10, Օրի. Թէոփանոյ Գ. Թօռոսեան 10, Թէոփիլ Կ. Խնձեան 10, Թուրուանդա Ա. Գալֆաեան 10, Իսկուհի Գ. Քիւրքճեան 10, Իսկուհի Ք. Կիւմիւշեան 10, Հայկանոյշ Ռ. Գասմաճեան 10, Հայկուհի Ե. Աղլամեան 10. Հեղինէ Ե. Ամպարճեան 10, Հռիփսիմէ Յ. Արմաղանեան 10. Մաննիկ Տ. Տավիտեան 10, Մաննիկ Օ. Սամնաճեան 10. Օր. Մաննիկ Յ. Գօրանեան 10, Մարիամ Յ. Մելքոնեան 10, Մարիամ Յ. Յովակիմեան 10, Մարդուհի Մ. Բաբաքեան 10, Օր. Մարդուհի Կ. Գալանճեան 10, Մեսուհի Ն. Ալպերեան 10, Յոփսանէ Խ. Ճանպէտէնեան 10, Օր. Նեկտար Խ. Սարաֆեան 10, Ռեբեկա Խ. Զընճըրճեան 10, Սաթենիկ Մ. Խանճեան 10, Սանդուխտ Գ. Երամեան 10, Սիրան Յ. Գօրանեան 10, Սիրան Գ. Շահճեան 10, Սոփիա Գ. Նորատունկեան 10, Սոփիա Խ. Բաղդեան 10, Սոփիա Յ. Բաղդեան 10, Սրբուհի Կ. Գայակէօզեան 10, Վարդուհի Ա. Թաշճեան 10 Օր. Վերժին Յ. Ֆրէնկեան 10, Տիրուհի Զ. Գալբաքճեան 10, Տիրուհի Մ. Մերամէթճեան 10. Ֆիլօ Յ. Թէլլէթեյլեան 10, Ագապի Մ. Թովմասեան 5, Ազաւնի Գ. Հանըլեան 5, Աննիկ Յ. Կամալակեան 5, Բերուզիկ Ս. Թաշգորեան 5, Բերուզիկ Սա. Թաշգոյեան 5, Բերուզիկ Մ. Տէմիրճեան 5, Գայիանէ Յ. Ճէմպաչեան 5, Օր. Եղսուհի Պաստաճեան 5, Էֆթիկ Մ. Սիւզմէճեան 5, Հռիփսիմէ Գ. Թիֆէնկճեան 5, Մարիամ Գ. Քէշիշպաշեան 5, Մարիամ Յ. Այնաճեան 5, Մէնտուհի Ա. Տէմիրճեան 5, Նարդիկ Ս. Սայաճեան 5, Նեկտար Յ. Գափամաճեան 5. Նուպէր Ա. Շիշմանեան 5, Նէմզար Յ. Հէքիմեան 5, Շահէն Ռ. Վանլըեան 5, Շուշան Խ. Թօփեան 5, Ովսաննա Գ. Քէօրկէպալճեան 5, Ովսաննա Յ. Թօրամեան 5, Սրբուհի Կ. Բուլճեանի ի յիշատակ 5, Վիրգինէ Գ. Ալաճաճեան 5, Վիրգինէ Ի. Քէսաւէճեան 5, Տիրուհի Գ. Քիւյմիճեան 5, Տիրուհի Կ. Թօփճեան 5, Տիրուհի Մ. Անդրէասեան 5։

Գումար հինգ հազար հինգ (5005) ղրուշ։

([illegible])

ՔՈՆԵԱՔ Ն. Ի.
ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ
ՄՈՍՔԱԴ ԳԻՆԻՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՈՒՏ ՔՈՆԵԱԿԸ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
Յունական եւ Եւրոպական բազմաթիւ հիւանդանոցներու
Մեծաքանակ առաքում բովանդակ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Սուրիոյ, Ռումանիոյ, Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի և Հնդկաստանի համար։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ
ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ
ՓՈՂՈՑԱՅԻՆ [illegible]

ՊԱԹԻՍԹԱ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՔՈՆԵԱԿԻ
Պ. Ժ. ՊԱԹԻՍԹ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՈՐ ՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒՆԻ
Հաստատեալ 1872 ին
Միակ ներկայացուցիչ Տ. Կ. Ցիոբլինատիս։ Կեդրոնական վաճառատուն, Ղալաթիա, Ցիւլֆարի փողոց, Թիւ 23.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Իւլաի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ զինուորական վարժարանին գրագրութեան ուսուցիչ Մազհար պէյի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ կայս. պատուակալ թիկնապահ և Քէօմիւշխանէ պահեստի զօրաց Միրլիվա Մէհմէտ Րէշիտ փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ առաջնակարգ սեզաւորներէն Գարակէօզեան Գրիգոր էֆէնտիի և Պելկրատի օսմանեան դեսպանատան զինուորական կցորդ հազարապետ Գասըմ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

Հետեւեալ Պաշտօնական Զեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Օգոստոս 5 թուականաւ Բարձր. Մեծեպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Խարբերդի, Պիթլիսի, Գօնիայի, Վանայ, Ատանայի, Էրզրումի, Գասթէմունիի, Տրապիզոնի, Տիարպեքիրի, Մուսուլի, Սըվազի, Պրուսայի, Հալէպի և Էնկիւրիի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

—«Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ և Անատոլուի նահանգաց մէկ քանիներուն յատուկ Նպաստամատոյց յանձնաժողովին կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասած է՝ իսլամական աղէտատեղիներու համար՝ 74,848 ղրուշի եւ ընդհանուր հանգանակութեան համար ալ 93,111 ղրուշի։»

* * *

Պաշտօնագիր Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազին.

«Իբրեւ խռովարար ամբաստանուած ու բանտարկուած Նշան, Կարապետ ու Մեսրոպ էֆէնտի ընկերներէն Գայսէրիցի Եաումուրթաճը Յակոբ, որ փախած է, Պատժական Դատավարութեան Օրինաց մասնաւոր յօդուածին տրամադրութեանց համաձայն՝ Պոլսոյ Եղեռնադատ ատենին առջեւ դատուելու համար՝ իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է, ըստ տրամադրութեան Պատժական Օրինաց 54րդ յօդուածի յաւելուածին։ Ներկայ ձերբակալման հրամանագիրը պատրաստուեցաւ Պոլսոյ ամբաստանիչ ատենին կողմէ, ի գիտութիւն դատական-ոստիկանական բոլոր պաշտօնէից, որպէս զի վերոյիշեալ ամբաստանեալն, ուր որ տեսնուի, ձերբակալուի և յանձնուի նոյն դատարանի բանտը։»

ԳՈՒՋԿՈՒՆՃՈՒՔԻ ԲԱՆԱՑԻՐԸ

Իր գինովի ծափերուն, պարին ու ծիծաղներուն մէջ ինչե՛ր ու ինչե՛ր կը ցցէ գռուսաւէրը։ Ալ հոս, ուզէ չուզէ, կը բակէ իր տափալից ծրարը մեծկակ։ Թերեւս իրեն չայլ վարմունքը աս պարագային մէջ է։ Մասնաւորապէս երկու դասակարգ կայ հոն, առաջինը ան է որ արդէն տարի մը չարունակ անոր սիրովը կը վառի, ան կերազէ որուն մէջ իր սիրտը պիտի մերկանայ, ու անոր համար կը չահի ամբողջ տարին։ Երկրորդը աւ դասակարգէն քչիկ մը աւելի վեր ապրելու հով մը ունի իր հագուստին ու վարմունքին մէջ, բայց չի կրնար զսպել իր հին բարի մոլութիւնը, թերեւս, որուն մէջ ծնելով արգիլին փոխադրուած է բաղդին թեւովը։ Ու ըղձակաթ այդ օրուան՝ ինկեր է խառնուելու անոնց՝ որոնց արիւնէն քիչ չատ կեռայ իր ալ երակներուն մէջ։ Աս վերջինները կաթէն նոր կտրուած մանուկներու չե՞ն նմաներ որք, իրենց մօր ստինքը տեսնելնուն պէս, այրող չրթունքներով, կը թաչին ծծելու իրենց արգիլուած կաթը։

Տեսարանը աղուոր է։

Ծամբուն երկու կողմերը ծառեր կեցեր են, հարուստ կանաչով մը հագուած։ Ծառերուն վրայ խոշոր՝ չքնղիր հայելիներ, գիւղանկարներ, ծովանկարներ ու հուրի աղջիկներու դէմքեր ոսկեզօծ շրջանակներու թաւ ու ավելոտ տերեւներուն մէջ մտած անուշ հրապոյր մը կը բարձրացնեն։ Լապտերներն ալ կոկոսին սողալ իրենց ոսկի լեզուակներովը խիտ ծառերուն մէջէն եղուանքէն տժգոյն լոյս մը նետելով տերեւներուն վրայ ծփուն։ Թուղթէ գոյնզգոյն գրօշակիկներ համաչափ հեռաւորութիւնով մը քով քովի կը գծուին թռչունի պարերու ձեւը առնելով որոնց տեղ մը թառած են, թեւերնին կը չարժեն, ու չեն թռիր։ Ծովուն երեսէն թեթեւ հով մը կուգայ, կը չարժէ ամէնն ալ, ձայնիր ու չոր փոշի մը վար մաղելով։

Ծառերուն տակ անհամար սեղաններ։ Սեղաններուն աջէն անթիւ մարդեր։ Ամէնն ալ կը խմեն, կը խմեն։ Գիտակցութի՞ւն։ Ջէ՛, ատ մի փնտռէք։ Երգի մը յանկերգը կը պոռան։ Ոտուըներնին գետինը կը զարնեն ուժով, ուժով։ Կամ սեղանին ոտքերը ծնկուըներնուն մէջ առած կը սեղմեն փշրելու չափ։ Գաւաթը բերաննին, կրակ չրթունքներնին անորինին դամած՝ կը ծծե՛ն՝ բիւրեղին պատառը կրծելու ծաւալու չեչտով մը։ Շատերուն գլուխն ու կուրծքը բաց է։ Կերժկտան, երկայն յօրանջումներով՝ ու ոտուըներնին սեղանին տակէն իրարու կը հիւսեն։ Աճեալի քանքաններ, բոլորովին անտեղի, կը բարձրանան քանի մը տկար հոլովումներ գծելով իննալ մարեւու ձայներու զանազանութեանց՝ աս լայն ու երկայն խօզովակին մէջ։

Լոնէէ-Նանները կերկինան ճամբուն երկայնքը, պատռելով ամբոխը, պզտիկ դադարներով, ցնցուղի մը բերնէն վազող ջուրին պէս սրսկելով ամէն դի, ամենուն վրայ, ամենուն մէջ ցատքելու, պոռալու, խմելու, պագուըսելու դիւական տափը սոսկալի։ Տափի մը որ ալ ծով մը կը կտրի, ալիքով ու փրփուրով, ալքօլին վառ բոցովը, ծափերու չոխնգովը, երգերու դէզովը ու երաժշտութեան հազար տեսակ թափթփած, ցրցնքած թելերովը։ Ու այն տարապայման ձայներովը որ ամէն փուչէ, հիւլէէ կարծես վեր կը նետուի, խաժամուժը կը չատնայ, կստուարանայ, կը լայնայ։ Ջէկ զալ չզգենաւ մը կուզայ անհամեր բազմութիւն մը դուրս նետելու որոնք արդէն գինով ըղձանքի իրականացումին աւելովը կը վազեն գինովնալ՝ ալքօլին ու անոր անպատում վայելքին ալ, Վօսփորի ամէն կիբերէն։

Երգերը կը փրփրին ծովուն վրայէն սուրալով։ Ա՛լ բազմազան ձայները անլուծելի են, քաօս մը՝ որուն մէջ կը դառնայ, կռանայ, կը սուրայ կը նուազի ու կը մեռնի ուրականներու գալարումը կարծես։ Սրճարաններուն մէջ, լոյսի հեղեղներու տակ կը պարեն՝ կը պարեն, ջանալով աւելի պատկերացուցիչ արտայայտել, իրենց մարմիններնուն էն լկտի կորերգութիւնները։

Ծամբուս վրայէն, նոյուածքով մը քաղուած քանի մը պատկերներ։

Երկու մարդեր իրար կը համբուրեն։ Ուրիշներ կը զարման աստ վրայ։ Գինիին սեղանին վրայ հաշտուեցան։ Սիրոյ երգերով չրթունքնին կը թրջեն։

Հուսա՛, ծառին տակը ընտանիք մը բոլորուեր նստեր է։ Հայրը չորս տարու տղան իր սրտին փակցուած կը պագնէ։ Տղան գինով ձայներու հովովը ու համբոյրին տաքութիւնովը կակխ պզտիկ գանի հրճուանքով մը՝ հօրը բաց կուրծքին վրայ ցցուած սեւ մազերը փետտել։ Հայրը կը խնդայ, հա՛, հա՛, գաւաթ մը օղի յափշտակելով անմիջապէս սեղանին վրայէն տղուն չրթունքներուն կը դնէ։

Կինները ամէն տեղ ցրուած են։ Անոնց ալ օրն է։ Իրենց բնազբօսիկ արդուզարդներուն հետ կը կարծեն թէ ներդաշնակութիւն մը պիտի դնեն ասոնց մէջ։ Երբեմն սեղաններուն վրայէն՝ կրակ ակնարկներ կիներուն բան մը կը սուլեն։ Գոհ են կինները, բայց և այնպէս ուսերնին թոթուելով կը հեռուին։ Ետեւնուն հովուն տալով թարմ բրբիջներու ժապաւէն մը հեգնութեան կէտերով պիսակուած։

Մութը կաճի։ Լապտերները կը բազմանան, ծակելով խաւարը։ Լուսաւոր պատուհաններուն մէջ կիներ զիզուեր են՝ նկարուելով չիկնատ, տժգոյն աղուորութիւնով մը որ իրական ըլլալու չէ։

Խմողներուն մէկ մասը թուլցեր են, իրարու մէջ անցուցած դաստակներնուն բացուածքին մէջ վառարան-գլուխնին հանգչեցնելով։ Բաւան տարու տղայ մը, ոտքի կեցէ ու քովինին ականջէն ի վար կը պոռայ՝ բոլոր ուժովը.

—Հո՛ւ, հո՛ւ խմէ՛ք։ Ջի հանդուրժելով աս կատակին, ոտքի ելլել կը ջանայ մեւոը, բայց ինկաւ նորէն թեւերը կտրած հաւի մը պէս իր տեղը։

Ջօրին քովէն վեր կելլեմ։ Ձայները կը գալարին սեւ գիշերին անթափանց թեւերուն տակ։ Որչափ կը հեռուենամ՝ այնչափ աւելի գիւական վայնասուններուն արձագանգ կըլլան։ Մութը ինծի կը փաթթուի ջինջ ու ազատ։

Սկիւտար Ա. ՆԱՐՃԱՆԵԱՆ

Աստի անտի

ԴԱԶԱՆՆԵՐԷ ԲԶԿՏՈՒԱԾ

Հնդկաստանի կառավարութեան կողմէ հրատարակուած պաշտօնական տեղեկագիրը մը կ'երեւի թէ 1895 տարւոյն Հնդկաստանի մէջ 2893 մարդեր զոհ գացեր են վագրերու, յովազներու և այլ գազաններու։ Օձերու խածուածքներէն 21,530 մարդեր մեռած են, որոց երեք չորրորդը Քօպրա կոչուած օձին զոհ գացած է։ 97,000 ընտանի անասուններ ալ զոհ գացած են վայրի գազաններու։

ՄԱՏՈՒՌ—ՎԱԿՈՆ

Ռուսիոյ Նիքօլա Կայսրն ու Կայսրուհին ներկայ գտնուեր են օծմանը մատուռ-վակոնի մը, որ պիտի յատկացուի Սիպերիոյ երկաթուղւոյն։ Այդ գծին բոլոր պաշտօնեայք ու գործաւորք և շրջակայ գիւղացիք պիտի կրնան մեծ պատարագ տեսնել։ Այդ մատուռ—վակոն ունի խորան մը, սրբազան պատկերներ, ջահեր և այլն, 25,000 րուպլիի շինուած է։ Ատոր նման ուրիշներ ալ պիտի շինուին։

ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ՄՈՌԱՑՈՒՄ ՄԸ

Ֆիլատէլֆիաէն եկած հեռագիրներ կը հաղորդեն յիշողութիւնը բոլորովին կորսնցնելու դէպք մը։

Վայելուչ հագուած երիտասարդ մը անցեալ մարտին Ֆիլատէլֆիայի մէկ փողոցին մէջ ոստիկանի մը ներկայանալով կը յայտարարէ թէ կորսուած է։ Երիտասարդը կատարելապէս կը պահէր իր ողջմտութիւնը և բնաւ յիմարութեան նշան ցոյց չէր տար, սակայն անկարելի էր իրեն յիշել իր անունը և ինչ որ կը վերաբերէր իր կեանքին։ Քաղաքին հիւանդանոցը զրկուեցաւ և որովհետեւ լաւ դաստիարակուած էր՝ գրագրութեան պաշտօն մը յանձնուեցաւ իրեն բժշկապետին կողմէ։ Հիւանդանոցին մէջ զինքը կոչեցին Ժօրժ Պրան. իր պաշտօնավարութեանը վրայ կսքանչանային։ Օր մը հիւանդանոցին բժիշկներէ մին՝ Քանսաս նահանգէն Տոքթ. Ռօպէնսօն, բժշկապետին սենեակը մտաւ և գրագիրը տեսնելով դէպ անոր վազեց և հարցուց թէ ի՛նչպէս էր ու ի՛նչպէս հոն կը գտնուէր։ Տոքթ. Ռօպէնսօն ճանչցաւ այդ երիտասարդն, որ իր աշակերտակիցն էր՝ Ժօրժ Հէրպէրթ Սբէնսէր անունով, բայց գրագիրը չճանչցաւ իր բարեկամը և բան մը չհասկցաւ անոր ըսածներէն։ Հօրը հեռագիր զարնուելով հիւանդանոց հրաւիրուեցաւ տղան առնելու համար։

ՊԱՄՊՈՒ ԾԱՌԸ

Պամպու ծառին համար կըսուի թէ զարմանալի արագութեամբ կաճի՝ այսինքն օրը քան հարիւրորդամեդր և կամ մէկ վայրկեանի մէջ զօրս հազարորդամեդր։ Աճումը կարելի է աչքով դիտել և կամ աւելի աղէկ՝ խոշորացոյցով։ Այդ ծառ գիշերներն աւելի արագ կաճի։

ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

Վերջերս Թօրինօ մէջ (Իտալիա) մանտօլին զարնող երկու սեռէ տասնըչորս անձեր մրցում մը կատարեր են երգուեակներու առջեւ։ Մրցման պայմանն էր առանց յոգնութեան նուագարանը զարնել. կրնային ուտել կամ խմել, բայց առանց իրենց գործը ձգելու։ Առաջին մրցանակը՝ ոսկի միտալ մը՝ չահեցաւ Թօրինօցի երիտասարդ մը, որ 23 ժամ 55 վայրկեան առանց հանգստի մանտօլին զարկաւ։

Կիները չկրցան յաջողիլ. անոնցմէ միայն երեքը կրցան դիմանալ տասներութ ժամ. իսկ միւս կիները չատ կանուխ կասեցան։

ՃԷՅ ԿՈՒԼՏ

Ամերիկեան լրագիրք տակաւին կը գրեն «երկաթուղիներու թագաւոր»ին՝ վախճանեալ Ճէյ Կուլտի վրայ։ Իր ձգած չորս հարիւր միլիոն ֆրանքի հարստութեան ժառանգորդաց բաշխուելու գործը նոր աւարտեր է, ուրկէ կ'երեւի թէ միլիոնատէրը միշտ ջանացեր է տուրքէ զերծ մնալու։

Կուլտերն այժմ իրենց բնակութիւնը հաստատեր են Նիւ-Եօրքի և Նիւճէրզիի այն մասերուն մէջ, ուր անձնական տուրքն աննշան է։ Ճէյ Կուլտ ասկէ զատ յաջողեր է իր կտակին մէջ քառասնըհինգ միլիոն ֆրանքի գումար մը զերծ պահել ժառանգութեան տուրքէ։ Այդ գումարն իր որդւոյն՝ Ժօրժ Կուլտի թողած է իբրեւ աւուրչէք՝ տասներկու տարուան աշխատութեան մը։ Ճէյ Կուլտ այդ գումարին յատուկ անձնական տուրքէն ալ յաջողեր է ազատ մնալ։

Մեծ դեղարան
Ա. ԳՈԼՈԼԵԱՆ
Կ. Պոլիս Թօբճանէ Ճատտէսի թիւ 359
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Շնորհիւ իւր տասնըվեց տարիներէ ի վեր անխոնջ եւ յարատեւ աշխատութեանցը իւր դեղարանը այսօր հաւասարած է Եւրոպիոյ առաջնակարգ դեղարաններու, ի մեծ ծառայութիւն ժողովրդեան, բժշկաց, մասնաւորաբար տեղւոյս եւ գաւառաց դեղագործներու։ Եւրոպիոյ հռչակաւոր դեղօրէից գործարանատանց հետ պէտք եղած յարաբերութիւնները եւ կապակցութիւնները հաստատելով ամեն չաբթու 'րեն կը հասնին ուրիշ որ եւ է տեղ չգտնուած նորանոր դեղեր ու զործիքներ։

Տեղւոյս եւ թէ գաւառաց համար յանձնարարուած դեղեր կամ բժշկական ո եւ է առարկաներ կատարեալ ճշդութեամբ զոհացուցիչ գներով կը ծախուին ու կը ղրկուին ընդփոյթ ընծայելով միանգամայն ամեն տեսակ դիւրութիւններ։

Դեղարանը ունի իւր մասնաւոր սենեակները հիւանդաց համար, ուր ամեն օր բազմաթիւ բժիշկներու այցելութիւնը կ'ընդունին որոնց իւրաքանչիւրը մասնագէտ է իւր ճիւղին մէջ։

Օբէրաթէօր Տօքթօր Նուրէտտին պէյ քաղաքային եւ զինուորական բժշկական վարժարանաց վիրաբուժական ուսուցիչ ամէն օր ժամը 10-12 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Քարագօզ մասնագէտ երկու սեռի ծննդաժիզական եւ զաղղիական ախտերու կը գտնուի ամէն օր ժամը 3-11 իւր հաստատած եւրոպական դարմանատունը։

Տօքթօր Ռաֆայէլեան մասնագէտ ներքին եւ արտաքին հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 3-5 ըստ Թրքաց։

Տօքթօր Զօլաքեան մանկաբարձ եւ մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց ամեն օր ժամը 2 6 ըստ Թրքաց եւ ուրբաթ օրերը ձրի աղքատաց համար։ 593 6-35

ՀԱՒԱՔԻՉ
ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹՆԵՐՈՒ
Ղալաթիա, Իզմիրլի օղլու խան, Թիւ 1
ՆԱՍԻՊ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Անոնք որ կալուածատէր են, գիտեն թէ որ աստիճան դժուար գործ մ'է հասոյթներուն գանձումը։

Տասնըհինգ տարուան փորձառութեամբս կուզամ այս դժուարութենէն ազատել այն կալուածատէրները, որոնք բարեհաճին ինծի յանձնել իրենց կալուածական հասոյթներու հաւաքչութեան գործը։

Վերջնական փորձ մը կատարելապէս պիտի համոզէ զիրենք։

Հաւատարմութիւն և գաղտնապահութիւն կատարեալ։ 4—5

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Օգոստոս 7/19 1896

Անուանին. եւ Վճարեալ		Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100			Քնս. Սէրի A (1%)	63	20
100			» » B	32	—
100		1881	» » C	21	20
100			» » D գոցուած	21	03
400			բացուած	21	05
100			միջօրէ	21	03
100			Ռում. Եկմ. գոցուած	96	—
Ֆր. 500		1870	բացուած	96	50
			միջօրէ	96	—
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	73	10
22	11	1869	Քրէտի ժէն. Օթ.	7	26
10	5	1872	Օսս. Օթ. տը Շ. է Վ.	3	28
140	140	1878	Լաւրիումի	51	50
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	606	50
500	500		Երկաթուղեք (Պրթ.	315	—
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժթ. 5%	7	35
500	500		(Պրթ.	193	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	14	10
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	06
11	5½	1893	Օսմ. Ապահովգրն. Ընկ.	4	16
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	363	—
			Քարափներու բաժնեթղթոց գինը	180	—

ՕԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՕՒ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	7	40
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	5	20
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	15
Փարիզ »	Ֆր.	23	02 ½
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Պէրլին չէք	Մարք.	18	45

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	01
20 Ֆրանքնոց	87	15
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	10
Քրիմից	51	10
Րուպլ Թղթադրամ	8	60
Մէճիտիյէ	108	08
Մանր արծաթ	103	20
Մէթալիք	98	30
Տօկոս Ղալաթիոյ Սակարանի Րէքօռ	27	20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 18 Օգոստոս		
Քոնսոլիտէ Օսմ. B Կնխկ. Ֆր.	—	—
» » C » »	19	70
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	19	37
Ռումելիի Երկաթուղի »	98	25
Քրլորիդէ »	434	—
Մաքսային Պարտաթուղթք »	452	50
Օսմանիյէ »	353	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	333	—
Պանք Օթոման (անուանին.) »	537	50
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	80
» » 4½% »	105	60
» Իտալական »	87	05
Քրէտի Լիոնէ »	780	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	—	—
Քոնդուառ տ'էսքոնթ »	—	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	—	—
Եգիպտական Միացեալ »	527	50
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	185
ՎԻԵՆՆԱ 18 Օգոստոս		
Ռումելիի Երկաթուղի Ֆիորին	48	75
Օսմ. Ռէժի »	159	
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	—
» Փարիզի »	—	—
ԼՈՆՏՈՆ 18 Օգոստոս		
Քոնսոլիտէ Օսմանեան A Ա. Ո.	63	—
» » B »	31	87
» » C »	19	37
D (Բացուած »	—	—
(Գոցուած »	19	25
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երշխուըեալ.	—	—
» » 1894 3½% Եգպ. Հրկ.ով	—	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	11	37
Այտընի Երկաթուղի »	11	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	67
Առանձնաշնորհեալ »	—	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	113	43
Պուլկար. Փոխառ. »	—	—
» » Նոր 6% »	96	—
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	29	50
» » 5% 1884 »	29	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	325
ՊԷՐԼԻՆ 18 Օգոստոս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Ռումելիի Երկաթուղի »	89	50
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	345
» Փարիզի » 3 ամիս	—	—
[illegible]	—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ԴԻՆԱՑԵՍԹ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, սուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն — (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Միւրաթի» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար ա[illegible]գաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Խանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Զապուքճեանց դէմն)։

Դատրգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովելի փողոց ամէն օր։

Տ. Գ. Հաւաստելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ծանօթները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։ 410

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՏԱՓԱԶԱՐ
Տասներկուերորդ Տարեշրջան

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը կըսկսի Սեպտ. 2 (Ն. Տ.)։ Տարեթոշակն է 10 ոսկի, վճարելի երկու մասնավճարով. 5 ոսկի Սեպտ ի սկիզբը եւ 5 ոսկի Բ. շրջանին սկիզբը։ Դաշնակի համար 3' եւ երգեհոնի համար 1½ ոսկւոյ յաւելուածական գումար մը կը պահանջուի։ Թոշակներն պէտք է անպատճառ կանխիկ վճարել յիշեալ մասնավճարներով։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ Տոքթ. Ս. Դավալճեան, ատենապետ Խնամակալութեան, կամ առ Յովհաննէս էֆ. Գոնտայեան, Փայպըլ Հաուզ, Կ. Պոլիս։ 601 3—5

ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Վարժարանիս նպատակն է ժամանակիս պահանջներուն համաձայն միջնակարգ կրթութիւն մը տալ իր աշակերտներուն։ Ունի ուսուցիչներու կարող խումբ մը։ Նոր շրջանին համար կարեւոր փոփոխութիւններ մտցուած են յայտագիրին մէջ։

Առաջիկայ շրջանը պիտի սկսի սեպտեմբեր 2ին (Ն. Տ.)։ Գիշերօթիկ աշակերտները կը վճարեն տարեկան տասնեւհինգ օսմ. ոսկի։

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տնօրէնին՝ Մր. Ռ. Չէմպըրսի, Պարտիզակ. կամ Յովհ. աղա Գոնտանեանի, Ամերիկան խան, Ստամպոլ։ 600 4—8

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈԼԷՃ ԱՂՋԿԱՆՑ Ի Կ. ՊՈԼԻՍ

Վարժարանիս վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 15ին։ Կը սպասուի որ գիշերօթիկ աշակերտուհիները ներկայ ըլլան 14ին։ Վարժարանիս դիրքն առողջարար է։ Վարժարանական ընթացքին կանոնաւոր ուսումներուն համար ամեն առաւելութիւններ ապահովուած են։ Երաժշտութեան և լեզուի դասեր կ'աւանդուին և կատարեալ խնամ կը տարուի ուսանողուհիներուն։ Աւելի տեղեկութիւն կարելի է ստանալ վարժարանս դիմելով սեպտ. 1 էն ետեւ, կամ նախագահ Միս Փաթրիքի գրելով Փայպըլ Հաուսի միջոցաւ։ 8—19
585

ՆՈՐ ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
ԾԱՂԿԱՔԱՂ
Հաւաքածոյ աշխարհիկ լեզուէ
Արձակ եւ ոտանաւոր
ՄԻՋԻՆ ԸՆԹԱՑՔ
17րդ Հրատարակութիւն
Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ

Հայ լեզուի Ուսուցիչները կրնան դիմել «Գազասքէր խան Թիւ 16,» եւ մէյմէկ օրինակ նուէր տանալ այս նոր գրքէն։ 584 5—10

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Տօրօ շոգենաւը, նաւապետ Մաքքրըմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 10ին և 24ին հոս կ'սպասուի։

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌԻԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սգոդ եւ Պոուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն իր ավ-Այվիճալին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԷՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Սանասարեան վարժարան
Տարեշրջան ԺԶրդ 1896-1897

Սանասարեան վարժարանի ԺԶրդ տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ (1896) սեպտ. 1ին եւ նոր թոշակաւորներ կ'ընդունուին մինչեւ սեպտ. 15։

Թոշակաւորներու ընդունելութեան պայմաններուն եւայլ տեղեկութեանց համար, ծնողք կամ խնամակալք կրնան դիմել ի Կ. Պոլիս Ազգ. Պատրիարքարան եւ կամ ի Կարին վարժարանին Տեսչութեան։

Նոր ձրիավարժներու համար դիմում ընելու հարկ չիկայ, վասնզի վարժարանին Հոգաբարձութիւնն այս մասին պէտք եղած տնօրինութիւններն ըրած է արդէն։

Տեսչութեան հասցէն է.

ارضرومده ساناساريان مكتبى مديريته

Տեսչութիւն Սանասարեան վարժարանի
ի Կարին
Direction du Collège Sanassarian
à Erzéroum.
598 4-12

ԴՊՐԻՆ ԵՂԱՆԱԿ
Ֆրանսերէն ընթերցանութեան եւ զրուցատրութեան
Պատրաստեց
Յ. Թ. ՀԻՆԳԼԵԱՆ

Դպրոցական յառաջիկայ վերամուտին առթիւ Յարգոյ տեսուչներու եւ դաստիարակներու ուշադրութեան ու քննութեան կը յանձնուի այս նոր քերական-ընթերցարանը՝ որ մանկավարժական ընտրելագոյն մեթոտով կը սորվեցնէ ֆրանսերէն ընթերցանութիւն։

Բայց ինչ որ մասնաւոր առաւելութիւն մը կուտայ այս նոր երկասիրութեան, այն է թէ՝ տղայն A, B, Cէն ճանչցած օրէն՝ իրազննական (Կուէնեան) մեթոտով պիտի վարժուի նաեւ զրուցատրութեան։
586 ԳԻՆ 2 ՂՐՈՒՇ 9—15

Ամերիկեան բուժում հիւանդութեանց
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Ելեկտրական—մագնիսական սարուածներ մանեկոտ—կալվանիք՝

Գլխացաւերու, յօդացաւերու, ջղացաւերու, կաթուածներու, ջղային տագնապներու, շնչահեղձութիւններու, հազերու, արիւներթութեանց, կանանց հիւանդութիւններու եայլն բուժման համար։ Հրաշալի ախտաբուժական համաճարակներու. Իր գործածութիւնը ծանօթ է և դիւրին, ազդեցութիւնը անհունապէս տեւական։

Գին 30 ղրուշ մէկ հատանոցի
» 60 » երկու »
շղթայով մը։

Ընդհ. կեդրոնատեղի Տոքթ. Մաքրիի քով, Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, և ամեն դեղարաններու մէջ։ 551 19—36

ԻԼԱՆ
ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէյի Խասսայի չահանէ իչուն միւպայեա օլունաճագ մախսուսիէ Մըսըր բիրինճի իլէ սամանըն միւնագասասընա պաշլանըլտըղընտան թալիպ օլանլարըն ճումատան զայրը կիւնլէրտէ Խազինէյի միւշարիլէյհանէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
4 աղօսթօս 312 3—3

MARQUE DÉPOSÉE

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ Ի ՌՈՒՍՃՈՒՔ
[illegible]

Հ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, Մեծ վաճառատուն Նորաձեւութեանց
Թօհաֆճի խան Սուլթան Համամ, աղբիւրին մօտ Թիւ 4 Սէրվիչէն տպարանին կից, Կ. Պոլիս
Արդուզարդի և Նորաձեւութեանց վերաբերեալ ամէն տեսակ ապրանքներ։

Դանտէլ. — Զարգ եւ Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մասնաւորապէս Օժիտի համար ճախ տեսակներ, Վօլաններ Եփոններու համար։ — Ժանթէլա. — Վալանսիէն, Գառօ, Թիւլ, Քէօրիւր, Շանթիյի, Գըրթօն, Իռլանտէզ ամեն տեսակ, Մետաքսէ, Քթանէ եւ Բուրդէ։ — Բասմանթրի. — Պունճուրով, եւ առանց Պունճուրի Մետաքսեայ եւ ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կառնիթիւր, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եւ այլն։ — Գօրտէլա. — Կրօն, Մուարէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեա ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։ — Դրէբ եւ կազ. — Գրէբ տը Շին, Գրէբ Անկլէ, Գրէբլիս, Կազ, Կըրնատին, պարէժ բուրդ եւ մետաքս, Թառլաթան, Մուսլին եւայլն։ — Ֆաքէօլ. — Ամէն տեսակ Թանթէլայէ Ֆաքէօլ, Ֆիշիւ, Շարֆ, Անտալուզ, Գլխարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած եւ Տանթէլայէ, ծրարով եւ պատրաստ չինուած. Ճիպինցուներ։ — Ձեռնոց. — Կաշիէ, Մետաքսէ եւ Քթանէ։ Քորսէ. — Գաղղիական ընտիր եւ ձեւաւոր, պարզ, Բրիւշով եւ մետաքսէ։ — Հարսանեկան Բօղեր. — Կնունքի համար Տղու հագուստ եւ Գլխարկ։ — Բրոդերի ապրանքներ. — Շալ Ֆիշիւ եւայլն։ — Շալեր. — Շալ Դաւաճներու համար, ծաղիկով նաեւ Ֆինօ Շալ էքրօսէ ամէն մեծութեամբ։ 588

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն բերուած։ Ճաշակաւոր եւ հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ եւ աժանութիւն։ Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ վաճառումներ

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1884 Մարտ **20**ի Կայս· հրամանով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոռքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4.000,000 րուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 Ֆրք·
1894ի հասոյթը 24,500,000 »
1884էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 90,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵՐ
Պոլիս-Չիճէլու Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Գաղաթիոյ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մանանճեան Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Դրասենեակ Ս. Ժ. ՌՒԲԲԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 566

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՖԻՆԻՔՍ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ՚է՝ որոյ բաժնետերք Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն ։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար ։ 565

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ՚ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սոտագենտաց, որք ունին լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրեալց կրած վնասներն ։

Հ. ՍՕԻԱՆ, Է ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1 ։

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Բէսմի միւնագըսնէ ֆրանսըզ մալի քէօսէյէ հասաէ մաքինասը մա միւշթէմէլաթ ատէտ 1 Պէյքօզտա մահալլինէ վազ օլունաճախ գատար մէսարիֆը վէ բէտէլ կէօմրիւկի իլէ պէրապէր պէտէլի Օսմանլը ւիրասը ատէտ 198, նումունէսի միւնագըսնէ բիրինճ պապալը Թիմուր գարեօլա ատէտ 400 սիմ Մէճիտի 19 ղրշ. իթիպարը իլէ պէհէր ճէտիտ ղըլէսինին պէտէլի 1 ղրշ. 10 փարա, Թիմուր ղարեօլա անաղը Թագըմ ատէտ 200 սիմ Մէճիտի 19 ղրշ. իթիպարը իլէ պէհէր ճէտիտ ղըլէսինին պէտէլի 1 ղրշ. 10 փարա ։

Նիզամիէ Սարրաֆխանէ անպարը իլէ Պէյքօզ Տապպաղխանէսինէ միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվզըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրաբպամ 3 մաքինա վէ սայիրէ ֆիյաթը մէվզուէլէրի իլէ Թալիպլէրի ճէօհէլէրինտէ օլուպ աղուսթօսը րումինին 12ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունաբագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիյէրի վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 Թէմինաթլէրինին գապուլը մուգարրէր օլուպ Թենգիլինէ Թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։ Նօ. 44 2—3

Նիզամիէ էրզագ անպարը իչիւն լիւզումը օլուպ միւպայեա օլունմագ իւզրէ ալէլ ուսուլ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան 3000տէն 3500 գըէէյէ գատար սըսըրմաչէթ մամուլըն պէհէր գըէէյէ ճէտիտ սիմ Մէճիտի 19 ղրշ. հիսապը իլէ 5 ղրշ. տա Թալիպ ճէօհէտսինտէ օլտուղընտան Թենգիլը ֆիյաթ իլէ իթայա Թալիպ օլանլարըն մազամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր ։ Նօ. 42 3—3

Թարապլուսը Ղարպտա պուլունան 59ընճը ալայըն 4իւնճիւ էճզաճըսը Միխալաքի էֆէնտինին հէմշէրիսինէ ըրբարըչ իյլէտիկի չէհրի 50 ղրշ. լըգ ալըր գըլթա ըրբարըչ սէրկիսի գազաէն ղայ իտիլմիչ օլմագ իլէ մէզքիւր սէրկի հէր քիմին նէտինտէ իսէ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւնէ գատար մուհասէպաթ տայիրէսի 4իւնճիւ չիւպէսինէ Թէսլիմ իյլէմէսի վէ իյտիլմէտիկի Թագտիրտէ զայտան տիկէրինին իթա օլունաճաղը իլան օլունուր ։ Նօ. 43 3—3

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Միճէլլըսպորի
և Սեւ Ծովէ մէջէ պոտուղ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէըս	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասքընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Թէպօ շոգենաւը օգոստոս դէպ ի 7ին Լիվրբուլէն սոտ կ՚սպասուի ։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՔԻՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուբէ ատուն նսիւս [illegible]
և Աւեւծ՚ [illegible]

Անուանք	Թոնոյ	[illegible]	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Գոթնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ալկայա	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Ծէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալթիքա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մորօզզօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12930
Գագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ակիքսիտարխ խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 571

ԱՅԵՐԻ

Չէրի բէքթօրալ

ԱՆՁՈՒԳԱԿԱՆ

Ցուտով բուժելու համար

Հարբուխը, հազը, էնֆլիւէնցան եւ կոկորդի ցաւերը

Ամենէն սաստիկ հազը կը բուժէ, բորբոքած Թաղանթը կը կակուղցնէ եւ հանդարտ քուն մը կու տայ ։ Կեղծմաշկի, կապոյտ հազի, կոկորդի ցաւերու եւ բոլոր այն Թոքային հիւանդութեանց համար, որոց ենթակայ են երիտասարդները, ամենէն ազդու դեղն է

ԱՅԵՐԻ ՉԷՐԻ ԲԷՔԹՕՐԱԼԸ

որ մեծագոյն վարժապետութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ ։

Կը գտնուի դեղարաններու եւ դեղավաճառաց քով ։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն Գ. Խամ. Քարուանայի անգլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Եւրոպէք Գալորըրմ, Վօյվօտայի պահականոցին մօտ ։ 604

ՏԱՐ ԻՒՍ ՍԷՆԱԱՒ ՕՍՄԱՆԻԷ

Բէլէտէ վէ Տօղրամա ֆապրիգասը վէ տէբօյէսը Աէսը Գոլ օտա խւլէսէ դէմիրճի

Մարրուճէճըլարտա Բիւյիւք Ապուտ էֆէնտի խանընտա Նօ. 1 ։ | Անազմա գարուսընտա Պէրէստէճիլէրտէ Նօ. 13

Խանէ ինշասը իչին լազըմ օլաճագ հէր նէվ բէրէսթէ վէ տօղրամա վէ սաիրէ եանի կալացտան վէ եախօտ ֆապրիգա մալինտէն կէչմէ տէօշէմէլիքլէր վէ բէնտէլէնմիշ լամպալը չիրտէնէ գաբլամալար. հէր նէվ բասա վէ գօլթուգ սիւմէլէր վէ գարու բէրվազլարը, վէ էպնիէնին իչ վէ տիշ Թաբաքընա լազըմ օլան սիւմէլէր վէ օյմալար, տանթէլալար, տօղրամալար վէ ղայրիհիմ. մէզքիւր ֆապրիգատա պուխար մաքինալարը իլէ մունթազամ վէ նէվուսու տէսուիեահլըրտա իմալ օլունուպ, նէֆասէթ վէ զէրաֆէթը ֆէվգ էլատէսի իլէ պէրապէր, բէզապէթ զապու Լ.Թմէզ տէրէճէտէ էհվէն ֆիեաթլա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր, միւֆրէտաթը պալխատա կէօսթէրիլէն բէրէսթէ վէ տօրբամալարըն իշլէնմիշլէրի սաիր մահալտէ ֆիրուխթ օլունան խամ քէրէսթէ ֆիեաթընտան տահա էհվէն սուրէթտէ սաթըլմագտա տըր.

Մէզքիւր ֆապրիգատա ղաւէթ ճէսիմ պիր քէրէսթէ տէբօզիթօսու տախի պուլունտուղունտան, էվ եարտըրմագ արզու իտէնլէրին պէհէմմէհալ պիր տէֆա մէզքիւր ֆապրիգաեը գիտարէթ էթմէլէրի բէնտէլէրինէ եւզտէեւզ նիսպէթինտէ ֆախտ լէրի օլաճաղը պէտէհի տիր.

Մէզքիւր ֆապրիգա կէօսթէրիլէն բլան վէ նիւմունէ իւզրէ էվ ինշասընը տախի Թէահիւտ էտիւպ, մալ սահիպինէ ասլա զիեան կէօսթէրմէզ ։

Փունլարտան մատէ հէր նէվ էլպիսէ վէ Թահթա վէ պօեա Փըրչալարը իլէ չամաշըր մանտալլարը տախի իմալ վէ ֆիրուխթ օլունուր. 514 18—52

Ապահովգր. ընկերութիւն

ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ին

ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ընդհ. գործակալ, ՍԱԼՊԷՐ ՄԻԶՐԱՀԻ

Ղալաթիա, Քամմանտօ խան Թիւ 2
548 32—150

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՆ Ա Ն և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Պոլսոյ միջեւ
նաւահանգիստներու բանող

Սեւաստոպ շոգենաւը Նօվօրօսսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում օգոստոս 19ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.) ։

Մինկրէլի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի օգոստոս 25ին (Ը. Ե.) ։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ոսկղիէլ և արտուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
575 Մամհանէ փողոց Թ. 10

ՆՈՐՈՒԻՂՆՑՈՑՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի երթեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուդարձին հանդիպելով ի Հավր) ։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քաթաքոլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սէլանիկ, Քավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս ։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Քավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Քաթաքոլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ ։

Բաց աստի, ամեն տասնհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով ։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս (փոփոխակի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէյրութ, Բօր-Սայիտ, Ալեքսանտրիա, Մարսիլիա ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով ։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ ։

ԱՆԱՏՕԼԻՈ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով ։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ ։ 425

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,028,000
Տարեկան հասոյթ	23,250,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ՚ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

572 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գափու, Աշնանճեանտրս խան. 12, 13, 14

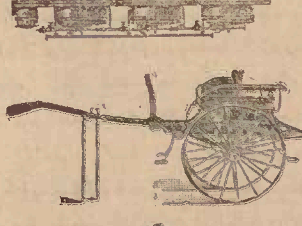

ԷՔՍԲՕՌ ՎԻՌՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

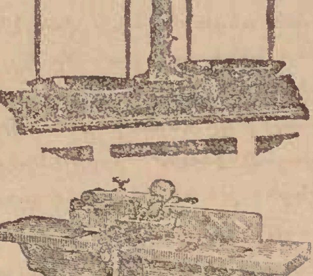

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէր էմպէ Բազար եւ Մէճիտէ փողոց, Թիճարէթ խան [Նախկին կեդրոնատեղի Րէժիի]

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի ելէ յաճախորդն ուզէ ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 քիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարաի ։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, բերան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղ եւ Թանձրաքարտէ Թիթեղահատներ, Թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կողպարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, հերկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերանիկներ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարդոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճենիքի կազմածք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

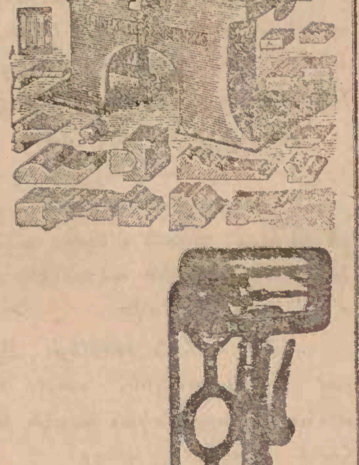

Մասնաճիւղք

ԱԹԷՆՔ, Սոփոկլէս փողոց, 11 [Նախկին Պորսա Աթէնքի]

Խնդրոնններ

ՊԷԼԱՆԻԿ, Թօփհանէ Թաղ, ՊԻՐԷՈՆ, Բլիւ ռոն փող.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ | ՄԵՐՍԻՆ | ՊԷՐՈՒԹ | ՔԱՒՖԱ
ԻԶՄԻՐ | ՀԱԼԷՊ | ԴԱՄԱՍԿՈՍ | ԽԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բաղրաս. Քալամադա, Շիրա, Վօլօ, Ալեքսանտրիա, Գանիրէ ։ 567

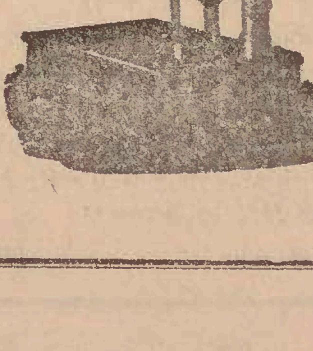

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան Թէ իւր Խավեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Նուսուֆ Իզզէտին խանի նէրքեւ Թիւ 2 մթերանոցն ։

Ցիլտալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Զիթակօյի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Միտալներու ։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր չինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով. քալով և շիշով ։ Նոյնպէս րագարը խաղողէ եղած Մաստիքա և Քարթալի ճիպրէի Տեզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են ։ 556 24—50

VIN BRAVAIS

ՊՐԱՎԷԻ ԳԻՆԻ

Կազդուրիչ, Սննդարար և Զօրացուցիչ,

Գօլա, Գօգա, Կուարանա և Գաքաօէ բաղադրեալ.

Ջղային հիւանդութեանց, Տկարութեան, Արեան պակասութեան, Ֆիզիքական և Մտաւորական յոգնութեան մանաւանդ Ապաքինութեան ժամանակ խիստ օգտակար է ։

Այս գինւոյ արժէքն ու յարգն գիտնալու համար Ձեր բժշկին դիմեցէք ։

Կը գտնուի ի Պոլիս Վ. Գասապեանի դեղավաճառատունը և ամեն դեղ արնի ։

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԹԻ ՕՃԱՌԲԱՆ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺՈՒՑ ԻՒՂ

Իւքաֆոսֆիթով ու շորով և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ
ի Նիւ-Եորք ։

Կամեցին չափ ախորժահամ է

Մորու ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ՝ հիպոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, տխուժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն ։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով ։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱԻՐԵԼ

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 5 17 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի ։
Գշ. 6 18 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 7 19 Սուրհանդակ դէպի Փօրր-Ռւսիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին ։
Դշ. 7 19 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին ։
Եշ. 8 20 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի ։
Ուր. 9 21 Աղեքսանդրիոյ Սոոըհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ Նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին ։

ԱԶԴ. — Օգոստոս 6 18, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորք Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ գացող շոգենաւին 542

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ